

NÉPÚJSÁG

2025. november 5.,
szerda
LXXVII. évfolyam
251. (22117.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Marosvásárhelyen egy újabb termelőegység már csak a múlt emléke

A kábelgyár helyére bevásárlóközpont

Fotó: Nagy Tibor

A Maros-híd szomszédságában az egykor fénykorát megélt négyhektáros ipari egység bontását nagy teljesítményű munkagépek zaja jelzi. Az ütfefúrók hangja időnként fájdalmasan jajdul a kemény betonban, mintha a múltat siratná.

Szer Pálosi Piroska

Az épületmaradványok halomban sorjáznak, a markológépek szorgosan ömlesztik a dömperekre az elszállítandó betonvasat és téglatörmelékét. Pár hónap alatt ledózerolták az Egyesülés negyedben egykor nyereségesen működő, több száz embernek megélhetést nyújtó kábelgyárat.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Egyveng, avagy a transzilvanizmus regénye

November 6-án, csütörtökön 17 órától Szász László Egyveng, avagy a transzilvanizmus regénye c. esszéketetét mutatja be a Mentor Könyvek Kiadó a Gemma könyves kávéházban.

5.

Rangadót nyert a női kézilabdacsapat

A mérkőzésen a C csoport magasan két legjobb együttese csapott össze, és a találkozó tétje a csoportelsőség volt.

7.

A fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők havi 8 nap távmunkát igényelhetnek

2025 októberétől módosult a munkatörvénykönyv.

8.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

A szabadság utolsó napja

Kaáli Nagy Botond

November eleje. Mindenszentek napja. A halottak napja. Nemzeti gyásznap. A szabadság utolsó napja. E két utóbbi összetartozik. Az előbbi hivatalos. Az utóbbi nem. November elején összesűrűsödnek újabb kori történelmünk egyik legnagyobb csapásának, valamint az üdvözült és üdvözületlen lelkeknek napjai. November elseje, másodika – majd negyedike. Utóbbit a tegnap ültük, a tegnap emlékeztünk rá. Ez a nemzeti gyásznap. Ekkor omlott össze egy álmom, amelynek el sem szabadott volna kezdődnie. Egy álmom, amelyet szájátva csodált az egész világ. Egy álmom, amelyben kiszabadultunk a lágerből, amelyben létrejöhetett volna a többpártrendszer, a demokratizálódás, kikiáltathattatott volna a valódi szabadság. Amelynek csak tizenkét nap adatott meg. 1956. november negyedikén, négy nappal azután, hogy a Nagy Imre által vezetett kormány felmondta a Varsói Szerződést, és kimondta Magyarország függetlenségét, hajnali négy óra tizenöt perckor a szovjet hadsereg támadást indított. Az ellenállás, noha erős volt, reménytelennek bizonyult. A nap végére Budapest jó része romokban állt, a Magyar Néphadsereg csapatait lefegyverezték, a hatalmas túlerő a szabadságharcosok ellenállását is felszámolta pár napnyi véres utcai harc után. Több, mint két és félezer halott, majd húszezernyi sebesült. A tizenkét napnyi remény, a tizenkétnapnyi szabadság, a tizenkétnapnyi csodája annak, hogy egy ilyen kis ország képes kiszabadulni a kétpólusú világ egyik legnagyobb hatalmának karmaiból, véget ért. És ez a vég – mint tudjuk – gyászos volt. A Szovjetunió példát statuált abból, hogy mi történik, ha a mézarszékre szánt vad kiszabadul: több száz kivégzett, több ezernyi súlyos

(Folytatás a 3. oldalon)

NOVEMBER

5

SZERDA

Ma **IMRE, ZAKARIÁS,**
holnap **LÉNÁRD** napja

Az év **309.** napja, hátravan **56** nap

naptár

Isten éltesse!

LÉNÁRD: germán eredetű férfinév, a Leonárd régi magyar változata. Női párja: Leonarda. Jelentése: erős, mint az oroszlán.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2025. november 4.

1 €	5,0865 lej
1 \$	4,4207 lej
100 Ft	1,3102 lej
1 g arany	567.2841 lej

IDŐJÁRÁS

Változóan felhős

Hőmérséklet:

max.: **12 °C**

min.: **2 °C**

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: **Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.**

MEGYEI HÍREK

Áthelyezik a gyalogátkelőt a Segesvári úton

Október végén megszületett a döntés, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal közterület-kezelő igazgatósága elkezdi a munkálatokat, és néhány méterrel odébb költöztetik a Segesvári úton, a Hidegvölgnél lévő gyalogátkelőt. Az új helyszínen éjszaka jobb lesz az átjáró kivilágítása, fényjelzéssel ellátott táblákat, napenergiával működő villogó lámpákat, illetve jelzőlámpát is felszerelnek, hogy még biztonságosabb legyen az átkelés – adta hírül a marosvásárhelyi önkormányzat.

Zajlik a lomtalanítás

November 3-tól 29-ig lomtalanítás és textilhulladék-gyűjtés zajlik Marosvásárhelyen. Az akció során régi bútorokat, kerékpárokat, játékokat, állatketreceket, tükröket, szőnyegeket, lábtörölköket és használt textíliákat, ruhamegő és háztartási textíliát gyűjtenek. A textilhulladékot tisztán, zsákban vagy hálóban kell leadni, hogy újrahasznosítható legyen. A speciális konténereket különböző városrészekben helyezik el, minden helyszínen három napig maradnak. November 5-ig a November 7., a Kornisa, a Meggyesfalvi és a Maurer negyedekben gyűjtik a hulladékot, a konténerek az alábbi pontokon találhatóak: az 1989. December 22. utca – Gyöngyvirág utca útkereszteződésénél (UNIC); a Făget és a Székely Vértanúk utca kereszteződésénél; a Gheorghe Marinescu utcában, a Mihai Eminescu Ifjúsági Ház előtti parkolóban; a Nyár utcában, a szovjet hősök temetője mellett; a Victor Babeş utcában, a katonai egység épülete melletti parkolóban; az I. Mihály király utcában, a Köztársaság utcai park mellett; a Diófa és a Munkás utcák kereszteződésénél; a Raktár utcában, a volt cukorgyár előtti parkolóban (a Maurer komplexummal szemben).

Változás az autóbusszjáratok menetrendjében

A Marosvásárhelyi Közszállítási Vállalat közleménye szerint november 3-tól módosult a 19-es, 21-es, 23-as és 23B járatok menetrendje. A módosítások célja, hogy az indulások jobban igazodjanak az utasok igényeihez. A frissített menetrend a <https://tinyurl.com/menetrendnov3> honlapon tanulmányozható.

Szászrégenben a Bekecs

A Bekecs Táncszínház november 14-én, pénteken 19 órától a szászrégeni Eugen Nicoară művelődési házban mutatja be Angyalcsinálók című, igaz történeten alapuló előadását, amely a női sorsokat, a túlélés árát és a kollektív bűn kérdéseit állítja a középpontba. Rendező-koreográfus: Györfi Csaba; a rendező munkatársa: Ritziu Ilka-Krisztina. Díszlet- és jelmeztervező: Szélyes Andrea; zeneszerző: Bakos Árpád; táncmester, koreográfus: Ádám Julcsi, Melles Endre.

Hírszerkesztő: Menyhárt Borbála

Az erdélyi művészet öröksége és jelenléte a XXI. században

Májusig meghosszabították a tárlatot

A Marosvásárhelyi Kulturális, Művészeti és Szabadidőközpont közli, hogy a Várgalériában megnyílt *Egy közgyűjtemény születése – Az erdélyi művészet öröksége és jelenléte a XXI. században* című kiállítás látogatási időszakát 2026. május 1-ig meghosszabbítják.

A tárlat 50 kiemelkedő alkotást mutat be Marosvásárhely közgyűjteményéből, betekintést nyújtva a kortárs erdélyi művészet sokszínű és érzelmekben gazdag világába. Külön hangsúlyt kap a nagybányai művésztelep öröksége – Közép- és Kelet-Európa egyik legjelentősebb művészeti mozgalma –, ahol az idők során több mint 3500 képzőművész dolgozott és alkotott, ezzel a művészeti központot a kreativitás, a kulturális párbeszéd és az erdélyi vizuális identitás jelképévé emelve.

Marosvásárhely közgyűjteménye nemcsak e művészeti örökséget mutatja be és őrzi, hanem kulturális felelősségvállalást is kifejez: a város feladatának tekinti, hogy megvédje, bemutassa és megossza művészeti értékeit a közösséggel.

Azáltal, hogy a kiállítás 2026. május 1-ig nyitva marad, lehetőséget biztosít

a közönség számára, hogy bővebb időkeretben fedezze fel és értékelje e városi gyűjtemény értékeit, miközben tovább erősíti Marosvásárhely szerepét a térség kulturális központjaként.

A tárlat 2026. május 1-ig látogatható a Várgaléria szokásos nyitvatartási idejében, szerdától vasárnapig, 8–16 óra között.

Egy közgyűjtemény születése – Az erdélyi művészet öröksége és jelenléte a XXI. században

- Helyszín: Várgaléria (a marosvásárhelyi vár)
- Kurátor: Strébeli Róbert; a Marosvásárhelyi Kulturális, Művészeti és Szabadidő Központ részéről: Márton Adrienne
- Szervező: Marosvásárhelyi Kulturális, Művészeti és Szabadidős Központ, együttműködve a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatallal
- A kiállítás megtekinthető: 2025. augusztus 29. – 2026. május 1.
- Nyitvatartás: szerda–vasárnap, 8–16 óra.
- A belépés ingyenes!

Az ilyenkor megszokottnál melegebb időre lehet számítani a következő két hétben

Jelentősen ingadozó, de a sokéves átlagnál magasabb hőmérsékleti értékek várhatók a következő két hétben, és csapadékra is számítani lehet a régiók többségében – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) november közepéig vonatkozó előrejelzéséből.

A hétfőn közzétett prognózis szerint Erdélyben kellemesen meleg idő-

vel indul a hét, a legmagasabb nappali hőmérsékleti értékek regionális átlaga 20 Celsius-fok körül alakul, keddtől viszont jelentősen lehül az idő, mindössze 12 fok körüliek lesznek a maximális értékek. Szerdától jövő hétfőig 14-15, november közepe táján 11-12 fok körül alakulnak a nappali csúcok. A hét elején az éjszakák még enyhék

lesznek, 4-7 fok körüli minimumokkal, november 7-étől azonban már akár fagypontra is lehül a levegő. Regionális átlagban 0-2 fok körül alakulnak majd a minimumok. Csapadékra szerdára virradóan, a szerdai nap folyamán, majd 12. és 16. körül lehet leginkább számítani Erdélyben. (Agerpres)

RENDEZVÉNYEK

Könyvbemutató Szászrégenben

Kedden, november 11-én 18 órától a szászrégeni Eugen Nicoară művelődési ház kistermében a Humana Regun Egyesület és a Titánzene Kulturális Egyesület közös szervezésében mutatják be Vajda György Keresztutakon című kisregényét. A szerzővel Fábrián András György beszélget.

Fehérvári Lajos könyvbemutatója

November 7-én, pénteken este 6 órától a Studium HUB nagytermében (Bolyai tér 15. szám) Fehérvári Lajos marosvásárhelyi szerző Szenvedő szeretet című regényét mutatják be. A Juventus Kiadó gon-

dozásában megjelent alkotást dr. Kovács Levente egyetemi tanár és dr. Kusztos Bálint Etelka irodalomtanár méltatja, közreműködik Kilyén Ilka színművész, Szabó Előd előadóművész és Lázár Buki fotós.

A Balázs Ferenc önképzőkör 12. előadása

A Balázs Ferenc önképzőkör keretében november 5-én este 6-órától a marosvásárhelyi Bolyai Téri Unitárius Egyházközség tanácstermében Forró Bathó Ákos 1956 a Protestáns Teológiai Intézet életében címmel tart vetítéssel egybekötött előadást, amely betekintést kínál az 1956-os forradalom erdélyi következményeibe, különösképpen a Protestáns Teológiai Intézetre gyakorolt hatására.

Nemzeti gyásznap

Felvonták, majd félárbórcra engedték a nemzeti lobogót az Országház előtt

Katonai tiszteletadás mellett, Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter, Böröndi Gábor vezérezredes, a Magyar Honvédség Vezérkar főnöke, Haslinger Rihárd alezredes és Zsolnai Tamás, a 32. Testőrezred díszegységének parancsnoka jelenlétében ünnepélyesen felvonták, majd félárbórcra engedték a nemzeti lobogót a nemzeti gyásznapon, az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésének, a szovjet csapatok bevonulásának évfordulóján kedden az Országház előtti Kossuth Lajos téren.

A kegyelet kifejezéséért Magyarország lobogója egész nap félárbórcra maradt ezen a napon.

A nemzeti lobogó felvonását a Himnusz, félárbórcra eresztését a Szózat

hangjai kíséretében a Magyar Honvédség vitéz Szurmai Sándor Budapest helyőrség dandár 32. testőrezred katonái végezték.

A ceremónián közreműködött a Ma-

gyar Honvédség központi zenekara, a Gróf Nádasdy Ferenc huszárosztály és a nemzeti lovas díszegység.

A nemzeti gyásznapon emlékkoncertet rendeztek a budapesti Szent István Bazilikában.

November 4-ét a kormány 2013-ban hivatalosan is nemzeti gyásznaprá nyilvánította, ezen a napon az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésének, a szovjet csapatok bevonulásának évfordulóján az áldozatokra emlékezünk. (MTI)

A védelmi tárca megkötötte az F-16-osok beszerzésére vonatkozó szerződést a holland kormánnyal

A védelmi minisztérium megkötötte a 18 darab F-16-os harci repülőgépet egy euró jelképes áron történő beszerzésére vonatkozó szerződést a holland kormánnyal – jelentette be hétfőn Ionuț Moseanu, a tárca vezetője.

A negyedik generációs harci repülőgépeket kizárólag gyakorlatozásra és kiképzésre használják – írta Facebook-oldalán a tárcavezető. Úgy értekelte, hogy az F-16-osok beszerzése

fontos lépés a fetești-i pilótakiképző központ számára, amely regionális központként szolgál a NATO-tagországok és partnereik számára.

A román védelmi miniszter arról is beszámolt, hogy a harci gépeket részben az ukrán pilóták kiképzésére fogják használni.

Hangsúlyozta, hogy Románia további védelmi befektetéseket eszközöl, és hogy az F-16-osok megléte újabb lépés az F-35-ös harci repülőgépek beszerzéséhez.

A bukaresti védelmi minisztérium június végén jelentette be, hogy Hollandia év végéig átadja Romániának a fetești-i pilótakiképző központ számára kölcsönzött 18 F-16-os harci repülőgép tulajdonjogát.

A román légierőnél 2019-ben kezdődött meg az átállítás a szovjet gyártmányú MiG-21-esekről az amerikai F-16-osokra. Románia ugyanakkor tavaly novemberben államközi megállapodást kötött az Egyesült Államokkal 32 darab ötödik generációs F-35-ös lopakodó harci repülőgép beszerzéséről. (MTI)

Bezárja Arad megyei üzemét az amerikai autópári vállalat, az Aptiv

Bezárja Arad megyei üzemét az Aptiv amerikai autópári vállalat – írta az economica.net a borosjenői önkormányzat tájékoztatása alapján.

„Sajnálatos módon, a termelést Borosjenőből az Európai Unióra kívülre helyezik át. (...) Az Aptiv a legnagyobb munkáltató Borosjenő térségében, az elmúlt évben a dolgozók száma 800 és 1000 között volt” – nyilatkozta Călin

Abrudan polgármester. Elmondása szerint a cégvezetés arról tájékoztatta, hogy a gyárbezárást a termelés nem kifizetődő volta tette szükségessé. Az alkalmazottak zömét az év végéig elbocsátják, egy részüket pedig néhány hónappal tovább foglalkoztatják, ők a berendezések leszerelésén dolgoznak majd.

Az Aptiv az Amerikai Egyesült Államokban bejegyzett autópári vállalat, amely alkatrészek és kábelek gyártásával

foglalkozik. A vállalat több mint két évtizede van jelen Romániában, ahol a borosjenői mellett a magyar határ melletti Nagyszentmiklóson is van egy üze.

Az Aptiv Technology Services & Solutions SRL 2021-ben még mintegy 4500 embert foglalkoztatott, tavaly azonban 2800 alá csökkent az alkalmazottak száma. A cég 2024-ban 1,444 milliárd lej árbevétel mellett 35,923 milliárd lej adózás előtti eredményt ért el. (MTI)

ORSZÁG – VILÁG

Nazare: A nyugdíjak befagyasztása brüsszeli kötelezettségvállalás is

A koalíció az első deficitcsökkentő csomagban 2026-ra befagyasztotta a közalkalmazotti béreket és az állami nyugdíjakat, és ezt a döntést be kell tartani – jelentette ki egy keddi szakkonferencián a pénzügyminiszter. Alexandru Nazarettől azt kérdezték az újságírók, hogy emelkednek-e jövőre a nyugdíjak, és nőni fog-e az országos minimálbér. A tárcavezető elmondta, hogy eddig nem merült fel a koalícióban a nyugdíjak és a minimálbér emelése. Emlékeztetett arra, hogy az első deficitcsökkentő csomagba foglalt intézkedések bevezetésére a kormány kötelezettséget vállalt Brüsszelben is. „A koalíciónak ezek a kötelezettségvállalásai léteznek, és véleményem szerint ezeket 2026-ban tiszteletben kell tartani” – jelentette ki. (Agerpres)

Szerdán és csütörtökön Bukarestben tartózkodik Mark Rutte NATO-főtitkár

Mark Rutte NATO-főtitkár szerdán és csütörtökön Bukarestben tartózkodik, ahol a katonai szövetség honlapja szerint találkozik Nicușor Dan államfővel, Ilie Bolojan miniszterelnökkel és a parlament vezetőivel. Programja szerint a NATO vezetője a Bukaresti Egyetem hallgatóival is találkozni fog. Korábban a román elnöki hivatal közölte, Nicușor Dan szerdán a Cotroceni-palotában fogadja Mark Ruttét, aki NATO-főtitkárrá választása óta először látogat Romániába. A közlemény szerint a NATO-főtitkár azért jön Romániába, hogy részt vegyen a NATO Védelmi Ipari Fórumán, amelyet november 5-6-án szerveznek Bukarestben. A román elnök és a NATO-főtitkár csütörtökön együtt vesz részt a fórum munkálatain. (Agerpres)

A PNL támogatja a parlamenti képviselők számának csökkentését

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) országos politikai tanácsa keddi ülésén megerősítette támogatását a parlamenti képviselők számának csökkentése, a különnyugdíjak ügyének november folyamán történő rendezése, valamint a helyi és központi közigazgatás reformja iránt – jelentette be Ilie Bolojan kormányfő, a párt elnöke. „Támogatni fogjuk a parlamenti képviselők számának csökkentését, a különnyugdíjak ügyének november folyamán történő megoldását és a helyi és központi közigazgatás reformját” – nyilatkozta Bolojan az ülés után. (Agerpres)

A szabadság utolsó napja

(Folytatás az 1. oldalról)

börtönbüntetésre ítélt (a keleti blokk több államában is), kétszázézer nyi menekülő, az ország krémjének, értelmiségi rétegének lefejezése, elnémitása, elüldözése. A legújabb kori történelmünk egyik legnagyobb tragédiája. Hiába lett az Év Embere a pesti felkelő a Time címlapján, hiába kérte megannyi befolyásos ember, világhírű értelmiségi és világsztár (köztük Camus, Sartre és Presley) a nyugati közbeavatkozást, ez – természetesen? – nem történt meg. A Szovjetunió túl nagy volt, Magyarország túl kicsi, a Vasfüggöny túl erős, a közhangulatban lebegő atomháború réme pedig túl valószínű ahhoz, hogy bármi érdemi is történhessen az érdeklünkben.

„Itt Nagy Imre beszél, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke. Ma hajnalban a szovjet csapatok támadást indítottak fővárosunk ellen, azzal a nyilvánvaló szándékkal, hogy megdöntsék a törvényes magyar demokratikus kormányt. Csapatunk harcban állnak. A kormány a helyén van. Ezt közlöm az ország népével és a világ közvéleményével” – mondta öt óra húsz perckor, utolsó rádióbeszédében a mártír miniszterelnök. „Csapatunk harcban állnak. A kormány a helyén van.” Mekkora remény, és mekkora kétségbeesés állhatott e száraz szavak mögött. És mekkora bizonyosság. Az elbukás bizonyossága – hiszen azok, akik az életüket, a szabadságukat áldozták fel a tizenkét napért cserébe, még nem tudhatták, hogy a november negyedikéig tartó csoda verte be az első és legnagyobb szegyet az öreg földrészt keleti felén oly sokáig garázdálkodó nagyhatalom önnön sarába süppedő, recsegő koporsójába.

A kábelgyár helyére bevásárlóközpont

(Folytatás az 1. oldalról)

A termelést csökkentett létszámú alkalmazottal az ákosfalvi egységben folytatják.

A csődeltárat követően az ipari létesítmény a Valtecia Development Kft. tulajdonába került, és a beruházó kérelmezte a nyolc darab 2-3 emeletes, 2.500–7.142 négyzetméteres felületű épület – termelőegységek, raktárak, laboratóriumok, irodahelyiségek stb. – elbontását. Az egykori vállalat bontási kérelméhez csatolt szándéknyilatkozat szerint a lebontott építmények helyére modern bevásárló- és szabadidőközpontot terveznek.

Soós Zoltán polgármestert a városrendezési terv keretében az új projekt részleteiről kérdeztük. Elmondta, hogy az egykori Romcab vállalatot anyagi gondok miatt a bank elárverezte, és egy befektetési társaság vásárolta fel, majd azt követően három évig még zajlott a termelés. Megerősítette, hogy va-

lóban kereskedelmi központnak ad majd helyet a ledózerolt üres felület, valamint olyan szabadidős tevékenységekre is gondoltak a beruházók, amelyekre a megnövekedett létszámú városrészben immár igény mutatkozott. Az egyelőre még csak engedélyezési szakaszban lévő terv családbarát/Family Center bevásárlóközpontot, emellett többek között fitnesztermet, gyermekek számára játszóházat is tartalmaz, ezáltal a vásárlás mellett a szórakozásra is lehetőség nyílik a Szabadi úti ingatlan helyén. Az utóbbi 15 évben több mint tízezerrel nőtt a lakosság száma a Maros-hídon túli városrészben, illetve a peremtelepülések lakótelepein, és ezzel párhuzamosan a kereskedelmi egységek, játszóterek, tanintézmények számát is növelni kell. Egyelőre a Lidl és a Kaufland áruházak jelezték, hogy az egykori kábelgyár helyén újabb egységeket nyitnának.

Gombos Csaba városmen-

dzsert a Szabadi út 35. szám alatt egykor működő Romcab vállalat múltjának ismerőjeként a csődeltárat megelőző időszakról, a fel-számolás lehetséges okairól faggattuk. Mint hangsúlyozta, a vállalat a nemzetközi piacon a román cégek közül az egyik legnagyobb exportáló cég volt.

Több piaci szegmensnek gyártott kábeleket, többek között az autópárhuzamok, de építkezési és elektrotechnikai cikkekhez is. Pár éve még nyolcszáz alkalmazottja és félmilliárd eurós üzleti forgalma volt a gyárnak, négy váltásban dolgoztak szombaton és vasárnap is. A gondok akkor kezdődtek, amikor a növekvő üzleti forgalmat követte a növekvő kiadás, egyre több pénz kellett a folyó tőke biztosítására, az alapanyagok – réz, alumínium, PVC – beszerzéséhez, ami egyre drágult. Példaként, amikor a gyárban havonta 6.000 tonna rézet használtak fel, annak tonnáját 8–10.000 euróért lehetett felvásárolni.

Fotó: Nagy Tibor

Erről jut eszembe

Nagy Miklós Kund

Ha csak rövid időre is, de november 3-án mindig kisüt a nap Marosvásárhelyen! Ezt egy lelkes hölgy jelentette ki hétfő délben a Bolyaiak terén a Pszeudoszféránál várakozó sokaságban. Aligha lehet ez így, de nem kétséges, hogy a Bolyai János előtt tisztelgő emlékmű 2002-es avatása óta meghonosodott az a szokás a városban, hogy ezen a napon többen-kevesebben összegyűlnek megfigyelni, rávetül-e a fény a tudós matematikus gyakran idézett híres bejelentésére. Az apjának küldött, 1823. november 3-i keltezésű levélből kiragadott mondat, a „semmitől egy ujj más világot teremtettem”, az eredeti írásmód szerint rákerült a talapzat felső sarkán elhelyezett acéllemeze. Az arra vetülő fénysugár jól megvilágítja, fotózni is lehet. Fotózzák is szaporán. Több mint két évtizede, a matematikai szobor születése óta óriásit fejlődött a technika, ma már szinte mindenkinek van okostelefonja, nagy a tülekedés ilyenkor, mindenki maga szeretné megörökíteni a várható égi-földi jelenséget. Most hétfőn sem volt másképp, diákok, tanárok, a két Bolyai hívei szép számban tömörültek a mű köré, és vártak a „csodára”. Tényleg csodás őszi nap volt, meleg, jótékony napsütés, még ha olykor kissé fátyolos is. Jó volt ott lenni, hamar érzékelhetővé vált egyfajta közösségi érzés az ott levőkben. Az talán már mellékes is, hogy felcsillan-e a zseni nagy felfedezésének szóbeli lenyomata. Most látható volt a felirat. Jó jelnek érezhettük. Egyfajta főhajtásnak a magyar tudományosság s a tudósok előtt. Hiszen sokan tudják, hogy november a magyar tudomány ünnepe. Kétszáz éve alapították a Magyar Tudományos Akadémiát. Tegnap Budapesten az Akadémia Széchenyi téri székházának dísztermében konferenciát tartottak az évfordulóra érkezett külföldi akadémiai vezetők részvételével. Ma 200 év kincsei címmel kiállítás nyílik a székházban. Az Akadémia rajta keresztül Magyarország 19-20. századi történetének fontosabb eseményeit, kimagasló személyiségeit mutatja be a nagyközönség számára ritkán látható kéziratokkal, képekkel és műtárgyakkal. Feltételezem, hogy Bolyai Farkas és Bolyai János életműve is tükröződik a válogatott gyűjteményben. Az ifjabb Bolyait joggal tekintik a tudós elmék egyik legjelentősebbikének. Egyébként nem mellékesen említendő, hogy az említett meszvári levél a maga korszakos bejelentésével két évvel korábbi, mint az az 1825. november 3-i felajánlás, amellyel a pozsonyi országgyűlésen Széchenyi István gróf birtokainak egyévi jövedelmét a Magyar Tudós Társaság (a mai Tudományos Akadémia) megalapítására kínálta fel. Nyilván Pozsonyban is megemlékeznek a bicentenárium fontosságáról, és másutt is, többek közt Erdélyben is. Itt, Vásárhelyen Aranka György szobra is megérdemelne legalább egy koszorút. Ne csak a magyar dráma napján legyen gyülekezőhelyünk a kiváló köztéri alkotás félreeső tere. Mert ha a magyar akadémiai törekvéseket számba vesszük, azok között kiemelt figyelmet és megbecsülést érdemel Aranka Györgyék kitartó erőfeszítése, amelynek köszönhetően 1793-ban, vagyis az MTA létrejötte előtt több mint három évtizeddel életre kelhetett az 1806-ig működő Erdélyi Magyar Nyelvművelő Társaság. Az egyesület, amelynek célja elsősorban a magyar nyelv művelése volt, és emellett a felvilágosodás szellemében foglalkozott a tudományok népszerűsítésével is, méltán tekinthető az Akadémia nagy jelentőségű előfutárának. A marosvásárhelyi királyi tábla bírja már 1790-ben elkezdte szervezőmunkáját. Számos erdélyi és magyarországi tudóssal, íróval és irodalombaráttal levelezett irodalmi, történelmi és nyelvészeti kérdésekben, tevékenysége a Kazinczyéhoz hasonlítható. Alaposan kidolgozott céljai érdekében a nyelv-művelő társaság mellett könyvtár, múzeum, akadémiai nyomda, olvasótársaságok, erdélyi magyar színház létesítését javasolta. Ezt is fontos tudni, de itt megállok, mert szokásom szerint eléggé messzire elkalandoztam forró őszi fénnytükrös mozzanatától. Aki részese volt, jó kedvvel mehetett haza. Akik nem lehettek jelen, jövőre belekóstolhatnak az élménybe. Addig is olvassunk bele Bolyai János ama nevezetes levelébe: „A feltételem már áll, hogy mihelyt rendbe szedem, elkészítem, s mód lesz, a parallelákról egy munkát adok ki; ebbe a pillanatba nincs kitalálva, de az az út, melyen mentem, csaknem bizonyosan ígérte a cél elérésit, ha az egyébiránt lehetséges; nincs meg, de olyan fenséges dolgokat hoztam ki, hogy magam is elbámultam, s örökös kár volna elveszni; ha meglátja Édes Apám, megismeri; most többet nem szólhatok, csak annyit: hogy semmitől egy ujj más világot teremtettem; mindaz, valamit eddig küldöttem, csak kártyaház a toronyhoz képest”.

Zenei tehetségek elismerése

Szalman Lóránt- és Szabó Csaba-emlékdíjak 2025-ben

Ünnep lesz november 6-án, csütörtökön 17 órától a marosvásárhelyi Hagyományok Háza Bartók Béla hangversenytermében, ahol idén is átadják a Szalman Lóránt- és Szabó Csaba-emlékdíjakat. A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem Zeneművészeti Tanszékének tavaly végzett hallgatói közül azok részesülnek az elismerésben, akik tanulmányaik során kiemelkedő teljesítményt nyújtottak.

A Szalman Lóránt-emlékdíjat ez évben Kiss Nikolettá veheti át karvezetői felkészültsége elismerésé-
ként, míg a Szabó Csaba-emlékdíjat Liszt vallásossága élete és alkotásai

tükrében című tudományos dolgozatáért Nagy Szilvia-Csilla kapja. Az elismeréseket a Szalman család örökösei és a Szabó Csaba Nemzetközi Társaság ajánlották fel, ezzel is továbbörökítve két kiváló marosvásárhelyi zenész és pedagógus – akiknek neve mára egyet jelent a szakmai igényességgel és emberi példamutatással – szellemi hagyatékát.

Szalman Lóránt (1929–2007), az erdélyi magyar kórusmozgalom meghatározó alakja, Kolozsváron végezte zenei tanulmányait, majd a marosvásárhelyi Székely Népi Együttes és később az Állami Fil-

harmónia karmestereként, illetve igazgatójaként vált ismertté. Pályája során különleges művészi érzéssel és következetességgel képviselte az egyetemes és a magyar zenekultúrát, még azokban az időkben is, amikor ez bátorságot igényelt. Tevékenységét az ügyszeretet, a mesterségbeli tudás és a közösség iránti felelősség jellemezte.

Szabó Csaba (1936–2003) zeneszerző, zenetudós, népzenekutató és pedagógus Ákosfalva szülőtte. A marosvásárhelyi Szentgyörgyi István Színművészeti Intézet tanáraként negyedszázadon át oktatta a beszéd és a zene kapcsolatát, ké-

sőbb a szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskola tanára volt. Kompozícióiban a népzene és a modern zenei nyelv párbeszéde szólal meg, zenetudományos életműve pedig egyszerre tanúsága a tudós alaposágának, a pedagógus felelősségének és a művész morális tartásának.

A két névhez kötődő díjakat 2017-ben hozták létre azzal a céllal, hogy a frissen végzett zenész hallgatók legjobbjai szakmai elismerésel indulhassanak el pályájukon. A plaketteket, amelyek Szalman Lóránt és Szabó Csaba arcképét ábrázolják, Kiss Levente marosvásárhelyi képzőművész alkotta. Az

esemény ünnepélyes keretét ez alkalommal a tanszék hallgatóiból álló, Márton Szabolcs karnagy által vezetett Szalman Lóránt énekkar előadása biztosítja.

A Zeneművészeti Tanszék szeretettel vár minden érdeklődőt a november 6-án 17 órakor kezdődő díjátadó ünnepségre. Az esemény nem csupán a fiatal zenészek teljesítményének elismerése, hanem egyben tisztelgés is Marosvásárhely személyiségei előtt, akiknek szellemisége ma is élő forrása a tanításnak és az alkotásnak.

Elekes Márta-Adrienne
muzikológus

Egyveng, avagy a transzilvanizmus regénye

November 6-án, csütörtökön 17 órától Szász László Egyveng, avagy a transzilvanizmus regénye c. esszéjét mutatja be a Mentor Könyvek Kiadó a Gemma könyves kávéházban. Az irodalomtörténet szerzővel a kötet szerkesztője, Lázok János beszélget. (Részlet a könyvből)

Szász László

Krenner Miklós (Spectator) dobta be a köztudatba az egyveng fogalmát, amelynek jelentésköre a transzilvanizmus jogi-politikai tartalmait fedi le. Az erdélyi léttel, lényegét tekintve mindig a transzilvanizmus kérdéskörével (is) foglalkozó újságírói munkássága tehát az egyvengben sűrűsíthető tartalmakat bontja ki, és ugyancsak az effajta értelmezhetőség miatt indítanak ellene évekig húzóódó sajtópereket, és fenyegetik börtönbüntetéssel. Bár írásait máig sem dolgozták fel alaposan, és a szerző ellen folytatott konkrét eljárásokról kevés információnk van, olykor a cenzúrázott sajtó is feltárhathat pontos tényeket. A Krenner ellen folyó pereknek egyik bizonyítéka (többek között) a kolozsvári *Ellenzék* beszámolója 1934-ből *Sulyos büntetést kért Krenner Miklósról az ügyész a 'Kisebbségi harangszó'-ért* címmel: „...Krenner doktor úgy látta, hogy a konszolidáció egyetlen komoly lehetősége a transzilvanizmus kielégítése, melynek az erdélyi autonómia lehetne megfelelő kerete.” (...) Nem véletlen hát, hogy „államellenes izgatás”-sal vádolják, és Ciugudean ügyész pontosan érti és túlértelmezi a transzilvanizmus szemantikai mezéjét: „álláspontja, hogy kisebbségi részről transzilvanista szellemet emlegetni és hangot ütni az erdélyi autonómia mellett, rejtett törekvés az állam ellen.” Ennek megfelelően „példás büntetést kér a vádlott fejére”. (*Ellenzék*, 1934. február 28.).

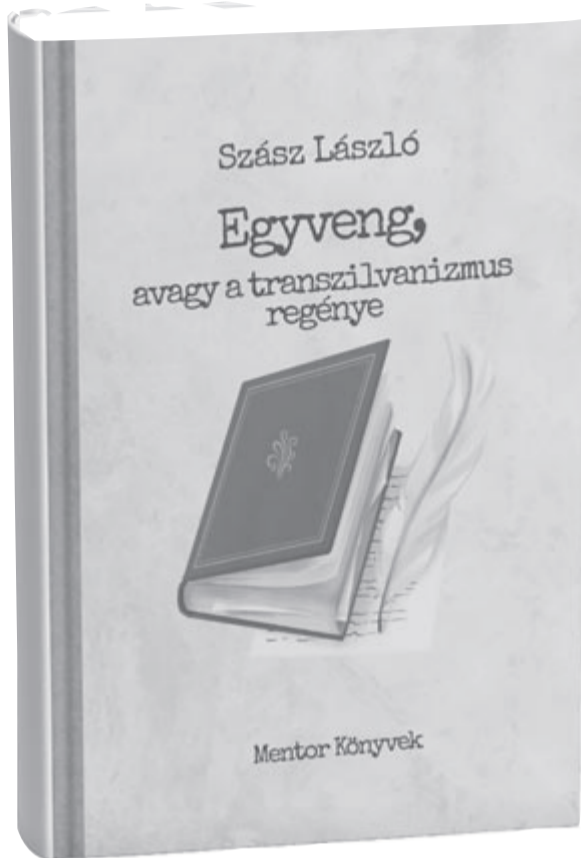
„Néhány ember összeáll, és elkezd valamilyen akciót. Nem csinál egyetlen, pártot – »mozgalmat« csi-

nál” – foglalja össze Krenner koncepcióját Ligeti Ernő. „Krenner ... olyan kisebbségi szervezkedési alakulatra gondolt, amely gyorsan és átható erővel, de nem szilárd halmazállapotban, hanem terjedékenyen minden magyart egybeterel. (...) Nem volt »irredenta«, összeesküvő jellegű. Nem volt titkos sem, de hangos sem. ...inkább azt célozta, hogy a románok ne tulajdonítsanak túl nagy fontosságot neki...” És még egy szempont, amely az irodalomban elsősorban Kuncz Aladár *Felleg a város felett*, illetve Bánffy Miklós *Erdélyi történet* című regényében jelenik meg fontos motívumként: „Az asztaltársaságok szellemét a kisebbségi Erdélyben sohasem lehetett lebecsülni.” Ezt nevezi Krenner, a hatalom felé irányuló szelíd malíciával „szabad asztalosságnak”.

(Ligeti Ernő: *Súly alatt a pálma. Egy nemzedék szellemi élete 22 esztendő kisebbségi sorsban* [1941, Kolozsvár]. Pallas-Akadémia K., Csíkszereda, 2004, 266-267.)

De micsoda az *egyveng* – Krenner saját hangján? Folyóiratok nehezen fellelhető szöveghelyein tűnik fel a fogalom, különböző szövegösszefüggésekben. „Mi lesz, ha majd a nemzetföltölti folyamat nem karol belénk, s Erdélyben kialszik a politikai szabad mozgásnak lehető-

sége?” – teszi fel a megrázó kérdést egyik 1934-es cikkében. „...össze kell húzódni a törvényes önvédelem céljából, mint az új helyzet első éveiben, ...legkisebb, de legtisztább felületre: a nemzeti lélek, a nyelv és irodalom, a népi erő hős közösségi erődítmény-övére. Készülni kell

erre.” Vagyis: az államiságot jelentő jogok híján mindig a nép, a nemzet kulturális erejében megtalálni a túlélés-feltámadás eszközkészletét. „Nem volna-e jó... életbe szólítani egy politikamentes és szinte láthatatlan, szervezet nélküli, csonttalan, csak gerinchúros közösséget, mely kis társaságok hasonló lelkiségéből rakódna össze, s mindenütt fölsimerné, minden jelvény és jelszó nélkül, az egyformán gondolkodó, érző, akaró kisebbségi testvért, el-

avult szóval: az »egyvenget«. Erdélyi kongresszuson kellene... néhány jó cél szolgálatát ajánlani... a szomszéd baján való segítség gyakorlását, az iskola és az egyház önkéntes támogatását, a lap és könyv közös erővel való terjesztését, a szabad bírálat, a nyelvtisztogatás szolgálatát, a szövetségi eszme ajánlását, a népi és magyar művészet felkarolását, a *transzilvanizmus öntudatosítását*.” Így, kiemelve kontextusából, ebből a gondolatmenetből akár a magyar kisebbség valamiféle ideális állapotára, a megvalósult összhangra is lehetne következtetni. Valójában azonban az írás nem a kifelé, az elnyomó államhatalommal szemben tanúsított összetartás állapotrajza, hanem elsősorban valamiféle „eszmenyi” állapotokhoz közelítés igényének módszertani leírása: kritika, illetve az önkritika követelménye. Nemzedéki csoportosulások és folyóiratok, egymással szemben álló világnézetek összehangolásának igénye – a demokratikus vita módszerét. A belső demokrácia egyik szempontja, hogy nem létezik egyetlen üdvös recept, csak a lehetőségek tárháza. „Egyéni gondolatom, hogy a híres erdélyi »szabadelvűséget« – a szellemiek terén – védeni kell és egész lelki táborunkat a nép kimerítetlen forrásánál felütni.” (Spectator [Krenner Miklós]: *Fölkiáltó jelek. Pászortűz*, 1934. márc. 31.) Krenner fogalomhasználatát még izgalmasabbá teszi egyik, a magyar fővárosi lapban publikált cikke, melyben egyszerre vállalja, hangoztatja az erdélyi magyarság szellemi

kultúrájának függetlenségét – mind a román, mind a magyar államhatalomtól. „...első kötelesség önmagunkra támaszkodni, a régi erőket átszűrni, s új erőket gyúrni össze valami hatásos intézménybe. Egy megújulási folyamat kezd erjedni. Próbáljuk fölleveníteni magat a *testvér* szó ősi változatával »egy-*veng*« elnevezéssel megnevezni készült, de a román főhatalom elején dugába dőlt szervezkedést.” Ilyenkor, némely publicisztikai eszmefuttatások mellékszálára figyelve ébredünk rá, hogy a mára hozzáférhetővé s közkinccsé vált politikai és irodalmi szövegek ellenére, lehetnek a transzilvanizmusnak olyan értékei, létezési/megnyilvánulási formái, melyekhez (elképzelhető: épp gondolkodásunk korlátai miatt) nehezen tudunk közelférközni. Ilyen például a Krenner által használt „Mozgalom” kifejezés: „Ez a »Mozgalom« a meglévő politikai, társadalmi, közművelődési szervek mellett meglehetősen kötetlenül, a hatalom oldaláról kevésbé kézzelfoghatóan minden magyar elemet össze akar fogni s minden meglévő intézményt megtámasztani és megerősíteni vele.” Készen áll a módszertana is: „...a »Mozgalom«-nak... főcélja egyelőre: az államhűség és állami-*genlés* hitelét az eddiginél jobban biztosítani a többség felé, viszont az eddiginél szilárdabban megszerezni a többség lojalitását a magyarság irányában; a »magyar nemzeti kenyér« védelme és megszerzése minden kisebbségi részére...” (Krenner Miklós: *Derengés. Budapesti Hírlap*, 1935. január 27.)

Ezek után a transzilvanizmus, az „erdélyi szellem”, illetve Kós Károly és kiváló társai törekvéseinek jobb megértése végett nem kell mást tennünk, mint Kós Károly „korai” nyilatkozatait emlékeztünkben összeolvasni Ligeti Ernő és Krenner későbbi elemzéseivel.

HÉTKÖZNAPI TÖRTÉNET

Nagy Székely Ildikó

Életünk kulcsszereplőitől nem mindig sikerül elköszönni, amikor eljön az utolsó találkozás ideje, Zoltánnál ezt kevesen tudják jobban. A Kolozsváron élő középkorú informatikus, gyerekkori ismerősöm pár napja világitásra jött haza, és mivel régóta nem beszélgettünk, rám is szánt egy kávázsányi időt. Régóta szerettem volna megírni a történetét, de eddig sehogy sem tudtam őt meggyőzni ennek értelméről. Ezúttal kötélnek állt.

– Apám keménykezű ember volt, nem sokat gondolkozott, mielőtt ütött – tért rá rögtön a lényegre, mint aki minél hamarabb szabadulni akar a régmúlt idők érintésétől. – A húgom, vézna, beteges leányka lévén, a közös csínytevésekkor is megúsza a büntetést, tőlem azonban sosem „sajnált” apukánk egy „jó, becsületes” nyaklevest. Volt, hogy annak még örültem is, mert a tarkón csapás a legenyhébb fenytési módszert jelentette nála, amit csak olyankor alkalmazott, amikor nem is haragudott annyira. Ne kérdezd a durvább változatokat, mert nem fogom felsorolni. Azt hiszem, méltatlan lenne ilyesmivel háborgatni az emléket, és különben is, túléltem, itt vagyok.

– Édesanyád ilyenkor mit tett? – szóltam közbe akaratlanul.

– Kiment a konyhába, és keresett magának valami tennivalót. Nem bírta magára vállalni a szemtanú szerepét, de közbelépni sem volt ereje. Egyszer, amikor egy hétvégén a megbeszéltnél néhány órával később értem haza egy haverom házibulijából, apám annyira berágott rám, hogy egyszerűen kilökött az ajtón, és közben azt üvöltötte, hogy menjek, amerre a szemem lát. Anyukám akkor sem szaladt utánam, pedig még nagykorú sem voltam. Az akkori barátnőmhöz kérekedtem be, aki pár évvel idősebb volt nálam, és egy bérelt garzonban lakott. Három hétig voltam nála, és ez az idő éppen elég volt arra, hogy kiderüljön: nincsenek közös útjaink. Szóval ezzel a drasztikus, szülőhöz nem igazán illő gesztussal tulajdonképpen jót tett velem apám, korábban ugyanis titokban már a lánykerést fontolgattam. Amikor összerúgtuk a port a barátnőmmel, szép csendben hazasomfordáltam, és csodák csodájára mindenki úgy tett, mintha mi sem történt volna. Csak a húgom bújt mellém zokogva az első otthon töltött éjszakán, és a hátamat ütögetve szidott, amiért ennyi ideig nem adtam életjelt magamról. Abban az időszakban az iskolában sem láthatott, mert azt messziről elkerültem, le is húzták alaposan a magavise-

Viszlát, apa

letemet az igazolatlan hiányzások miatt.

– Hogy alakult ezután az életed?

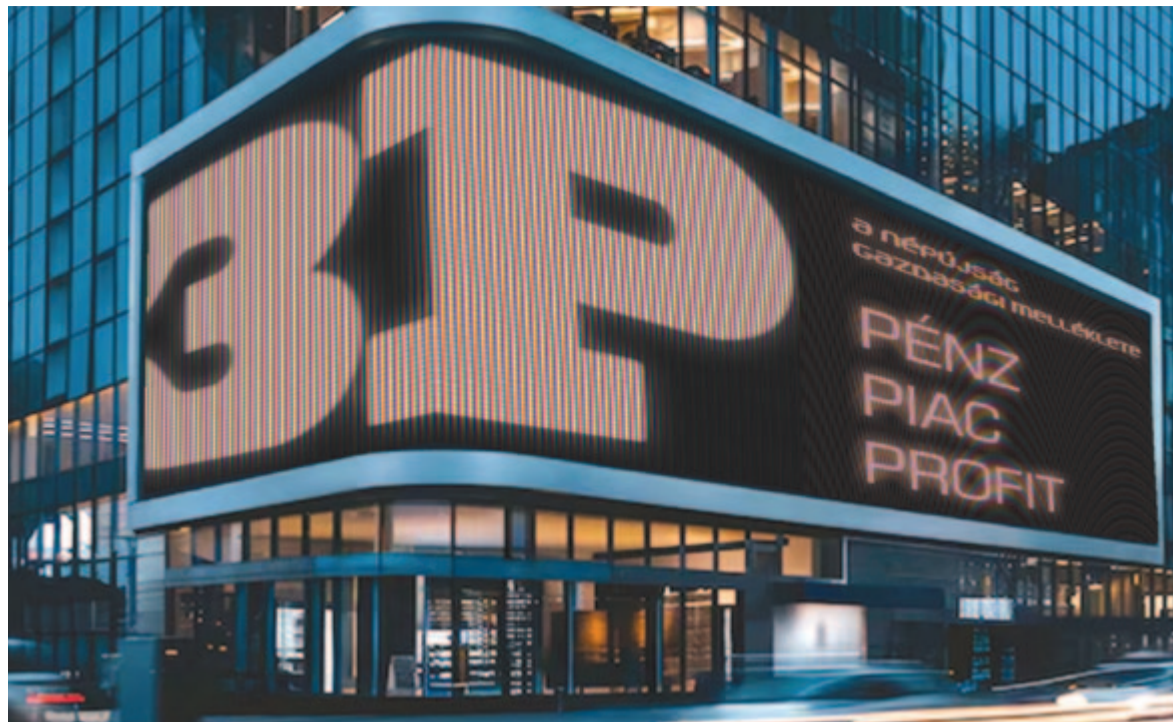
– Felmértem a lehetőségeimet, és rájöttem, hogy az otthoni lágereből (sajnálom, de nem tudok ennél szelídebben fogalmazni) egyetlen menekülési útvonal van: a tanulás. Teljes gözzel vetettem bele magam az iskolai tananyagba, így aztán valahogy behoztam az elmaradást, mi több, egy évvel később az érettségi vizsgáim után a felvételem is sikerült a kolozsvári egyetemre. Ez jelentette számomra az új időszámítást. Abban a szabad, befogadó világban igyekeztem teljesen megfeledkezni arról, amit magam mögött hagytam, és őszintén szólva a húgomon kívül nem is hiányzott senki az otthoniak közül. Mivel azonban ő Németországban találta meg a számításait, és rövid idő alatt családot is alapított, megszakadt az utolsó szál is, ami Vásárhelyhez kötött. Egyértelmű volt, hogy az államvizsga után a kincses városban maradok. Akkor már két éve éltem együtt a későbbi feleségemmel, és rövid időn belül a kislányunk is megérkezett. A mindennapi boldogságunkat csak édesanyám betegsége és viszonylag gyors távozása árnyékolta be. A temetésén alig ismertem rá apámra, annyira kicsinek, elesettnek tűnt.

Akkor tudtam meg, hogy súlyos szívbeteg, egy marék gyógyszer tartja stabilan az állapotát. Bármennyire nehezemre esett, felajánlottam neki, hogy ha jónak látja, költözzön hozzánk Kolozsvárra. Nagy megkönnyebbülésemre nemet mondott. Ezután hetente vagy kéthetente látogattuk a feleségemmel, ahogy az időnk megengedte. Négy évvel ezelőtt éppen november 1-jére jöttünk haza, és kivittük a temetőbe édesanyám sírjához. Akkor derült ki számomra, hogy apámnak már nem csak a szíve beteg, az elméjét is megtámadta valami pusztító kór. Igaz, megismert minket, és nem is volt teljesen zavaros a beszéde, de az együttléteünk alatt többször is átlépett valami más, ismeretlen univerzumba. Mielőtt visszamentünk volna Kolozsvárra, mondtam neki, hogy szeretnék valamit komolyan megtárgyalni vele. A régi otthonomban egy csésze forró kakaó mellett próbáltam elmagyarázni apámnak, hogy állandó felügyeletre van szüksége, és ha megengedi, keressünk neki a párommal egy barátságos otthont, ahol gondját viselik. Türelmesen végighallgattam, utána pedig üvölténi kezdett. Azt ordította, hogy ki akarom törni a házából, mert szükségem van az ingatlan árára, biztos „az a szajha”, vagyis a párom vett

rá erre a lépésre. Miután kikiabálta magát, fojtott hangon adta tudtunkra, hogy semmi keresnivalók az otthonában. Másodszor dobott ki, de ezúttal véglegesen. Életemben először csaptam be magam mögött az ajtót, és biztosan tudtam, hogy nem fogok visszatérni. Egy hét sem telt el, amikor apám egyik szomszédasszonya hívott telefonon. Elmondta, hogy kora hajnalban ért haza a munkából, és már a lépcsőházban meghallotta, hogy apámnál bömböl a televízió. Becsengetett hozzá, hogy megkérdezze, jól van-e, de apám nem nyitott neki ajtót. A mobiltelefonján is próbálta hívni, de a készülék csak énekelt odabent tehetetlenül. Először arra gondolt, hogy bizonyára mélyen alszik a szomszéd, pár óra múlva azonban, amikor már a tévé sem szólt, újra becsengetett. Végül kihívta a tűzoltókat, akik kívülről hatoltak be a harmadik emeleti tömbházlakásba. Apám ott ült a fotelében a tévé előtt, amikor az erkélyajtón keresztül benyitottak hozzá. Már nem volt benne élet.

– Milyen volt ezt megtudni? – szólaltam meg újra.

– Bármennyire is meglepőnek hangzik, egészen lesokkolt a hír, nem is fogtam fel egyből a szavak jelentését. Évek teltek el azóta, de a mai napig bánt, hogy nem tudtunk egymástól férfiakhoz méltón elköszönni. Ez az érzés valószínűleg mindig velem marad.

SZERKESZTETTE: BENEDEK ISTVÁN

Terjeszkedik Közép- és Kelet-Európában a Genius Automotive magyarországi érdekeltsége

Megkezdte a terjeszkedést a közép-kelet-európai régióban az Omoda és Jaecoo autómárka magyarországi importőre, a Genius Automotive Europe Kft.: október végén elindította a romániai piacon a kínai Chery Group két márkájának forgalmazását, decemberben pedig Bulgáriában vezeti be őket – tájékoztatta a társaság az MTI-t.

A Genius Automotive Europe Kft.-t a magyarországi újautó-kereskedelem két tapasztalt szereplője, a Hovány Kft. és a Petrányi Autó Kft. hozta létre a Chery Group márkáinak kizárólagos importőri feladataira 1 milliárd forintos jegyzett tőkével, 50-50 százalékos tulajdoni aránnyal.

A cég 2024 elején kezdte meg működését, jelenleg már 19 márkakereskedéssel dolgozik Magyarországon. A 19 hazai kereskedésből három Hovány, kettő Petrányi márkakereskedés, és továbbá 14 partnercég tagja a hálózatnak. A tervek szerint 2026-ban a hálózat tovább bővül, várhatóan 23-25 ponton értékesítenek és szervizelnek majd Omoda és Jaecoo típusokat.

Romániában várhatóan 25-30 márkakereskedésből álló hálózatot hoznak létre, amelyből 12 még 2025-ben megnyit, a további pontok 2026-ban csatlakoznak – ismertették, külön sikeresnek

nevezve, hogy az első számú romániai autóiipari vállalkozás, a Tiriac Auto is nyit Omoda/Jaecoo márkakereskedéseket.

A Genius Automotive Europe Kft. az Omoda modelljeinek forgalmazását 2024 októberében kezdte meg Magyarországon, a Jaecoo modellváltozatait pedig 2025 óta értékesíti. A két márkával 2025 augusztusára a cég 2,2 százalékos piaci részesedést szerzett a magyarországi újautópiacra, ami 687 Omoda és 461 Jaecoo modellt eladását jelenti. A járművek 62 százalékát magán-személyek vették meg, a flottaértékesítés aránya 38 százalék volt.

A vállalat a piaci részesedés további bővülését reméli 2026-ban, amit a modellportfólió bővülésére alapoz. Példaként említették, hogy kora ősztől elérhető az Omoda 9 SHS, a prémium plug-in hibrid SUV, és hamarosan érkezik a Jaecoo 5, egy új generációs SUV. A jövő évben

várható az Omoda 7 és Omoda 4, továbbá a Jaecoo modellcsaládból a Jaecoo 8 bevezetése.

A cég jelezte, hogy a modellportfólió bővítése és a regionális terjeszkedés mellett kiemelt figyelmet fordít az aftersales területre: az alkatrész-lefedettség 98 százalékos, vagyis csaknem minden alkatrész elérhető hazai készletről.

A kínai Omoda/Jaecoo 2024 elején Spanyolországban lépett az európai piacra, azóta gyorsan bővítette jelenlétét a kontinensen: nyolc országban 300-nál is több márkakereskedést nyitott, és mindössze 16 hónap alatt több mint 50 ezer járművet értékesített. Az Omoda/Jaecoo modellek 2025 végére Németországban, Franciaországban, Portugáliában is elérhetőek lesznek, ezzel a gyártó az európai piac 80 százalékát lefedi az év végére. A cél a teljes európai lefedettség 2026-ban.

Az Omoda/Jaecoo kínai anyavállalata globális autóiipari szereplőként az iparág élén kíván járni az innováció területén. A cég 25 ezer szabadalommal, 8 globális K+F-központtal rendelkezik – tájékoztatt a Genius Automotive Europe Kft. (MTI)

Az Indamedia csoporthoz került a Ringier Hungary

A Ringier Hungary Kft. és vele együtt a portfóliójába tartozó kiadványok az Indamedia csoport tulajdonába kerültek – közölték a felek az MTI-vel pénteken.

Közölték, hogy csütörtökön zárták le a tranzakciót, amely magában foglalja: a Blikket, Magyarország piacvezető országos napilapját, egyben az ország egyik leglátogatottabb online portálját, valamint a Vasárnapi Blikk hetilapot, az EgészségKalauz.hu egészségügyi portált, a Kiskegyed és a GLAMOUR női magazinokat, az Auto Bild autós magazint, más gasztronómiai kiadványok mellett a Receptár.hu online magazint, különféle tévémagazinokat, mint a Tv-hét, a Színes RTV, a Színes Kéthetes, TVR Újság és a TV Revü.

A vezető hazai állásportál, a Profession továbbra is kizárólagosan a Ringier tulajdonában marad, a Sportal.hu sportoldal tulajdonosa továbbra is a Ringier Sports Media Group (RSMG).

Kovács Tibor, a Ringier Hungary ügyvezető igazgatója a közlemény szerint elmondta: a korábbi Ringier kiadványok olyan tulajdonosra tesznek szert, amely már bizonyított a magyar piacon és amely nemcsak a növekedésüket, de az újságírói kiválóság megtartását is biztosítja. „Személy szerint teljes mértékben elkötelezett vagyok a zökkenőmentes átmenet biztosítása mellett” – fogalmazott.

Ziegler Gábor, az Indamedia társ-tulajdonos-vezérigazgatója szerint a tranzakcióval az eddig külön-külön is komoly nyereséget termelő két médiavállalat munkatársainak közös munkája napi szinten még több élményt, információt és megalapozottabb tudást fog nyújtani az olvasóknak, felhasználóknak, illetve azoknak, akik személyesen látogatnak el rendezvényeikre. Ezáltal az Indamedia a jövőben a jelenleginél is jobb esélyekkel fog versenyezni nemcsak a hazai, hanem a globális versenytársakkal is.

Az Indamedia Network 18, havonta összesen közel ötmillió felhasználót elérő online kiadványt működtet. A csoport több mint egy évtizede töretlenül piacvezető az online hírportálok piacán az Indexszel, miközben az online női magazinok szegmensében is hasonló pozíciót épített a Femina és Divány kiadványaival.

Az elmúlt években rendezvényterületen is felépített olyan márkákat, mint az AI Summit vagy a DOGZ Fesztivál. A mostani tranzakció után az Indamedia olyan szegmensekben is megjelenik, ahol eddig nem voltak termékei, munkatársi bázisa pedig rendkívül erős vállalati kultúrájú céggel bővül.

A svájci székhelyű Ringier Európa egyik vezető médiavállalata, több mint 190 éves múlttal rendelkezik. A mintegy 6000 alkalmazottat foglalkoztató csoport több mint 130 vállalatot működtet 19 európai és afrikai országban. (MTI)

A Hugo Boss negyedéves bevétele csökkent

Csökkent a Hugo Boss német ruházati és divatcikk kereskedő vállalat árbevétele a harmadik negyedévben éves összevetésben.

A társaság honlapjára kedden fölkerült adatok szerint a bevétele 4 százalékkal, 989 millió euróra mérséklődött az egy évvel korábbi 1,03 milliárd euróról.

A bevétel 3 százalékkal, 764 millió euróra csökkent a férfi és 10 százalékkal, 67 millió euróra a női divatruházati üzletágban, illetve 7 százalékkal, 158 millió eu-

róra esett a kiegészítő termékek eladása.

A cég értékesítése 3-3 százalékkal csökkent az amerikai kontinensen és az EMEA (Európa, Közel-Kelet és Afrika) régióban, továbbá 9 százalékos visszaesést mértek az ázsiai és csendes-óceáni térségben.

A negyedéves működési eredmény (EBIT) 95 millió eurón stagnált. Az adózott eredmény 7 százalékkal, 56 millió euróról 60 millió euróra nőtt, a részvényárfolyam nyereség 79 centről 85 centre emelkedett. (MTI)

Negatívra rontotta az EU pénzügyi stabilitási mechanizmusának osztályzati kilátását a Moody's

Negatívra rontotta az eddigi stabilról az Európai Unió pénzügyi válságkezelő alapja, az Európai Pénzügyi Stabilitási Eszköz (European Financial Stability Facility, EFSF) osztályzati kilátását a Moody's Ratings.

A nemzetközi hitelminősítő a péntek éjjel Londonban bejelentett döntést mindegyik azzal indokolta, hogy a minap negatívra rontotta Franciaország államadósság-kötelezettségeinek osztályzati kilátását is.

A cég hangsúlyozza, hogy Franciaország az EFSF kötvényeinek második legnagyobb garanciavállalója Németország után, és ha a francia szuverén osztályzat a negatív kilátás nyomán a jelenlegi „Aa3”-ról „A1”-re romlana, akkor már nem lenne biztosítható, hogy az EFSF kötvénykibocsátásaira vállalt garanciákat teljes egészében „Aa3” vagy ennél magasabb szuverén besorolású euró-övezeti garántörök fedezzék.

A hitelminősítő ezzel összefüggésben megjegyzi, hogy Franciaország az EFSF

kötvénykötelezettségeinek 33,1 százalékát garantálja.

A Moody's kiemelte ugyanakkor azt is, hogy az EFSF lehető legmagasabb, „Aaa” szintű besorolása – amelyet a hitelminősítő a kilátás negatívra rontásával egy időben megerősített – az uniós stabilitási eszköz adósságkötelezettségeinek túlbiztosítottságát tükrözi, és azt, hogy ezeknek a kötelezettségeknek a 100 százalékát továbbra is „Aa3” vagy ennél magasabb szuverén besorolású euró-övezeti garántörök fedezik.

Az EFSF „Aaa” osztályzatát mindemellett alátámasztja a garántör országok nagyon magas szintű támogatásnyújtási készsége is, tekintettel arra, hogy az eszköz központi szerepet tölt be az euró-övezet intézményi keretrendszerén belül, és egy eset-

leges törlesztési csődhelyzet megítélésbeli és pénzügyi károkat okozna – áll a Moody's londoni elemzésében.

A hitelminősítő szerint az EFSF további adóssághoz tartozó erősségei közé tartozik az eszköz nagyon magas színvonalú kezelése és szilárd piaci hozzáférése.

A Moody's a múlt héten rontotta negatívra az addigi stabilról Franciaország „Aa3” államadósság-kötelezettségeinek besorolását.

A cég elsősorban azzal a véleményével indokolta a döntést, hogy a francia belpolitikai szétforgásolódottsága miatt folytatódik a francia törvényalkotási intézményrendszer működőképességének eróziója, és ez akadályozhatja a kulcsfontosságú szakpolitikai kihívások, köztük a magas államháztartási hiány, az ugyancsak magas államadósságteher és az emelkedő hitelköltségek kormányzati kezelését.

A másik két globális hitelminősítő, a Fitch Ratings és az S&P Global Ratings az elmúlt hetekben hasonló okokra hivatkozva leminősítette Franciaországot.

Az S&P, amely két hete az addigi „AA mínusz/A-1 plusz”-ról egy fokozattal „A plusz/A1”-re rontotta Franciaország hosszú és rövid futamú szuverén külső és hazai adósságkötelezettségeinek besorolását, a lépést mindenekelőtt azzal a várakozásával indokolta, hogy a hazai összetermékhez (GDP) mért francia államadósságra 2028 végéig 121 százalékra emelkedik a tavaly mért 112 százalékról.

A Fitch nem sokkal korábban „AA mínusz”-ról egy fokozattal „A plusz”-ra rontotta a hosszú futamú francia szuverén küladósság-kötelezettségek besorolását. Ez a hitelminősítő azzal számol, hogy a francia államadósságra már 2027-ben eléri a hazai összetermék 121 százalékát. (MTI)

Rangadót nyert a női kézilabdacsapat

Bálint Zsombor

Valódi rangadót nyert a marosvásárhelyi városi sportklub női kézilabdacsapata, amely idegenben 27-26-ra múlta felül a Besztercei Gloria második gárdáját. A mérkőzésen a C csoport magasan két legjobb együttese csapott össze, és a találkozó tétje a csoportelsőség volt. Igaz, hogy a csoportküzdelmek végén a besztercei klub nem juthat tovább a felsőházba, tekintve, hogy nincs feljutási joga, ám a mérkőzés tétje elsősorban az önbizalom megerősítése volt a marosvásárhelyiek számára a folytatáshoz.

Az ellenfélnél több olyan játékos is pályára lépett, akik már szerepeltek az első csapatban is (annak éppen vasárnap volt jelenése a Bajnokok Ligájában), ráadásul az őket edző Mihaela Evi számára külön ambíció lett volna legyőzni annak a klubnak a csapatát, amelytől néhány éve botránys körülmények között távozott. Azonban a marosvásárhelyiek kispadján ülő Gergely Ákosnak sem volt mindegy az eredmény, s ebből egy végsőkig kiélezett, utolsó pillanatokig nyitott találkozó kerekedett.

Az első csapat, amelynek sikerült kisebb előnyre szert tennie, Marosvásárhely volt, a 12. percben 5-2-re vezetett. Beszterce 7-7-re, majd 11-11-re és 13-13-ra is egyenlíteni tudott, a dundaszonban végül mégis a vendégek előnyét szentesítette az eredményjelzőn.

A második féldőben a házigazdák indítottak határozottabban, és a 40. percig kétgólos előnyt dolgoztak ki (19-17). Marosvásárhelynek 22-20 után is az egyenlítés után kellett futnia, majd a folytatásban többnyire a Gloriának volt egy gólos főrja. A 48. percben 25-23-at mutatott az eredményjelző, ekkor azonban Chetaru lehúzta a kapuja redőnyét, és Sîrb, Makarenko és

Bărăbaş góljaival ismét a CSM került előnybe. Másfél perccel a vége előtt Crăciun még egyenlített, de egy betörésből szerzett góllal Bărăbaş beállította a végeredményt, mert hiába támada végig a Gloria az utolsó percet, lövésig csak az utolsó másodpercekben jutott, amikor Kibédi labdját Chetaru hártotta.

Az alapszakasz első felének utolsó fordulójában a CSM vasárnap a Temesvári Universitatea de Vest csapatát fogadja, és minden esélye megvan arra, hogy hibátlan maradjon a visszavágók előtt.

Jegyzőkönyv

Női kézilabda A osztály, C csoport, 6. forduló: Besztercei Gloria II – Marosvásárhelyi CSM 26-27 (13-14).

Beszterce, Dorin Moruţan csarnok, 250 néző. Vezetete: Sebastian Mârza (Kolozsvar), Cristian Nedelea (Kolozsvar).

Gloria II: Uhrec (Gălăţanu) – Kibédi 7 gól, Crăciun 6, Delcea 2, Frăşinel 2, Mezei, Bazaliu (Utan 5, Bleahu 3, Dumitru 1, Linca, Şeulean, Feldrihan, Roman).

Marosvásárhely: Chetaru – Sîrb 8 gól, Makarenko 5, Bărăbaş 5, Rusneac 3, Danciu 3, Burić 2 (Scutaru 1, Butomo, Coman, Mureşan).

Eredményjelző

Női kézilabda A osztály, C csoport, 6. forduló: Temesvári Universitatea de Vest – Besztercei CNOPT 29-31, Resicabányai CSU – Kolozsvári U 27-30, Besztercei Gloria II – Marosvásárhelyi CSM 26-27, Nagydísznódi Măgura – Nagyvárad CSU 18-17.

Papírformasiker Mărăşeşti-en

Befejezte mérkőzései sorát a marosvásárhelyi városi sportklub teremlabdarúgó-csapata az 1. liga alapszakaszának első felében. A sereghajtó Mausoleul Mărăşeşti otthonában formaságnak bizonyult a találkozó, Kacsó Endre legényei már az első féldőben fél tucat gólt lőttek, végül 10-2 lett az eredmény. A góllövők között felfedezhetjük Mihai Tătar kapust is, ám a legeredményesebbnek a válogatott Sergiu Gavrilă bizonyult.

Ezzel az eredménnyel a csapat 99%-os biztonsággal felsőházi helyen várja a folytatást, bár még négy mérkőzés eredménye hiányzik a teljességhez. Tegyük hozzá, a négy győzelem, két döntetlen és egy vereség kicsit elmarad a várakozástól, de a legjobb játékosra, Iszlaira az idei bajnokságban még nem lehetett számítani, és rajta kívül is rendkívül súlyos sérüléshullám sújtotta a csapatot. Sajnos erről a meccsről is többen hiányoztak, és talán a következő fordulóra sem sikerül majd egészen más kihívás vár a csapatra, hiszen az a Galaci United érkezik, amely nagyon csúnya vereséget mért rá az első

fordulóban, így forr a bosszúvágy a játékosokban. Azt is mondhatjuk, hogy ezen a mérkőzésen derül majd ki nagyvonalakban, hogy mire lehet számítani ebben az idényben. A meccset két hét múlva rendezik, a pontos időpont még nem ismert.

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 1. liga, 7. forduló: Mausoleul Mărăşeşti – Marosvásárhelyi CSM 2-10 (0-6).

Mărăşeşti, városi sportcsarnok. Vezetete: Florin Macovei (Galac), Romeo Preda (Brăila). Tartalék: Andrei Homet (Brăila), Ellenőr: Sebastian Captan (Galac).

A marosvásárhelyi gólszerzők: Gavrilă 4, Chertes, Pogăcean, Toader, Tătar, Todoran, Bata.

Eredményjelző

Teremlabdarúgó 1. liga, 7. forduló: Mausoleul Mărăşeşti – Marosvásárhelyi CSM 2-10, Dévai Autobergamo – Dévai West 9-5.

A tabella

1. Sepsi SIC	6	4	2	0	30-12	14
2. Marosvásárhely	7	4	2	1	28-21	14
3. Autobergamo Déva	6	4	1	1	40-24	13
4. Székelyudvarhely	6	4	0	2	28-19	12
5. Galac	5	3	1	1	38-12	10
6. West Déva	7	2	0	5	34-40	6
7. Bodzavásár	6	1	0	5	10-27	3
8. Mărăşeşti	7	0	0	7	17-70	0

Két újonc a magyar labdarúgó-válogatott keretében

Bárány Donát és Redzic Damir személyében két újonc kapott meghívót a magyar labdarúgó-válogatott keretébe, amely a jövő heti, örmények és írek elleni világbajnoki selejtezőkre készül.

„Bárány megtestesíti azt a mentalitást, amit mi elvárunk a játékosoktól. Mindig minden labdáért meggarcol, ez szólt a meghívása mellett. Redzic pedig a technikai adottságai révén került a látókörünkbe, olyan bal lábás jobbszélő, aki mindig keresi a kapura lövés lehetőségét, jelenleg hat találata van a szlovák bajnokságban” – mondta az MTI érdeklődésére Marco Rossi szövetségi kapitány a Telkiben tartott keddi sajtótájékoztatón a debreceni csatárról és a dunaszerdahelyi futballistáról.

A kapusposztot illetően úgy fogalmazott, korábban volt egy „duális időszak”, amelyet Gulácsi Péter és Dibusz Dénes fémjelzett, szerinte akkoriban olyan volt, mintha ez lett volna az egyetlen vitatéma a csapattal kapcsolatban. Ezzel szemben jelenleg számára teljesen világos a helyzet, hogy ki védjen az első, örményországi meccsen Dibusz és Tóth Balázs közül.

„A háromórás időeltolódás miatt a szokottnál egy nappal korábban, már kedden elindulunk a jövő csütörtöki összecsapásra. A riválisnak elsősorban a hozzáállása lesz más hazai pályán, arra számítunk, hogy

magasabban presszionálnak és letámadnak minket, de erre természetesen fel vagyunk készülve. A pályán kell bizonyítanunk, hogy ismét mi vagyunk a jobbak” – mondta Rossi.

A szakvezető leszögezte, nyerni szeretnének, mert pontosan tudják, ha győznek Jerevánban, és Portugália a papírformának megfelelően megveri az ír csapatot, akkor a nemzeti együttes matematikailag is bebiztosítja a pótselejtezőt érő második helyet. „Szeptember óta újrat megaláztuk a kompakt játékunkat és a megfelelő csapatszellemet, ennek ellenére nem lesz könnyű Örményországban begyűjteni a három pontot, ami az íreknek nem is siker-

rült. Azt sem szabad elfelejteni, hogy az örmény együttesnek ugyanúgy megvan az esélye, hogy második legyen a csoportban, szóval nincs lehetőségünk alábecsülni az ellenfelet” – beszélt a várakozásairól a 61 éves tréner.

Rossi szerint fontos, hogy ezúttal is nyugodtan és fegyelmezetten játsszák le a meccseiket. Megjegyezte, Sallai Roland és Varga Barnabás eltöltése után nem külön az érintettekkel, hanem a csapattal

együtt beszéltek át, hogy erre jobban kell figyelni, mert a „csak együtt” szlogen szerinte erről szól. Hozzátette, valószínűleg újra felhívja majd erre tanítványai figyelmét.

A magyar válogatott, amely a pótselejtezőt érő második helyen áll az európai vb-selejtezők F csoportjában, jövő csütörtökön Örményországban lép pályára, három nappal később pedig Írország csapatát fogadja a sorozat zárásán.

A magyar labdarúgó-válogatott kerete

* **kapusok:** Dibusz Dénes (Ferencvárosi TC), Szappanos Péter (Puskás Akadémia FC), Tóth Balázs (Blackburn Rovers);

* **védők:** Balogh Botond (Kocaelispor), Dárdai Márton (Hertha BSC), Kerkez Milos (Liverpool), Mocsai Attila (Rizespor), Nego Loic (Le Havre AC), Willi Orbán (RB Lipcse), Osváth Attila (Paksi FC), Szalai Attila (Kasimpasa);

* **középpályások:** Bolla Bendegúz (Rapid Bécs), Csongvai Áron (AIK Stockholm), Nagy Zsolt (Puskás Akadémia FC), Ötvös Bence (Ferencvárosi TC), Schäfer András (Union Berlin), Styles Callum (West Bromwich Albion), Szoboszlai Dominik (Liverpool), Tóth Alex (Ferencvárosi TC), Vitális Milán (ETO FC);

* **támadók:** Bárány Donát (Debreceni VSC), Gruber Zsombor (Ferencvárosi TC), Lukács Dániel (Puskás Akadémia FC), Redzic Damir (DAC Dunaszerdahely), Sallai Roland (Galatasaray), Varga Barnabás (Ferencvárosi TC).

Simán kikapott a Farul vendégeként az FK Csíkszereda

A Konstancai FCV Farul hazai pályán 3-0-ra legyőzte az FK Csíkszeredát a labdarúgó-Superliga 15. fordulójában, ezzel három mérkőzés óta veretlen.

A házigazdák már az első féldőben eldöntötték a meccset: Vîñă és Grigoryan találásával kétgólos előnyre tettek szert, majd a második játékrészben Işfan tizenegyesből állította be a végeredményt. A Csíkszereda ugyan próbálkozott, Szalay Szabolcs lövése a kapufán csattant, de a csapat nem tudott gólt szerezni.

A sikerrel a Farul 22 ponttal a 7. helyre lépett előre, míg a székelyföldi csapat 13 ponttal a 14. helyre csúszott vissza, megszakítva nyolcmeccses veretlenségi sorozatát.

Szintén hétfőn játszották: Petrolul 52 Ploieşti – FC Botosán 0-0.

Az állás: 1. Botosán 32 pont, 2. Rapid 32, 3. Craiova 29, ...7. Farul 22, ...12. Petrolul 14, 13. Kolozsvári CFR 13, 14. Csíkszereda 13.

Marco Rossi, az örmények és írek elleni világbajnoki selejtezőre készülő magyar labdarúgó-válogatott szövetségi kapitánya a csapat sajtótájékoztatóján az MLSZ Telki Edzőközpontjában 2025. november 4-én. Fotó: MTI/Hegedűs Róbert

KÖZÖNSÉGSZOLGÁLAT

SZERKESZTETTE: MEZEY SAROLTA

A fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülők havi 8 nap távmunkát igényelhetnek

Csép Éva Andrea (fotón) a 7kérdése rovatában arról az újdonságról számolt be, hogy változás következett be a vonatkozó törvényben, így a fogyatékkal élő gyermekeket nevelők pár nap otthonról végezhető munkát is kérelmezhetnek.

2025 októberétől módosult a munkatörvénykönyv, és ebben kiterjesztették a munka lehetőségét azok számára, akik kisgyermeket, fogyatékkal élő gyermeket vagy ikreket nevelnek. Eddig a szabály úgy szólt, hogy a 11 év alatti gyermeket nevelő szülők havonta 4 napot dolgozhattak otthonról, hogyha a munkájuk jellege ezt lehetővé tette.

Ha mindkét szülő dolgozott, akkor egyszerre csak az egyikük használhatta ki ezt a kedvezményt. Mostantól azok a szülők, akik fogyatékkal élő 18 év alatti gyermeket nevelnek, kérhetik, hogy havonta legtovább 8 napot dolgozzanak otthonról távmunka formájában. Ha a családban több fogyatékkal élő gyermek van, akkor

minden további gyermek esetében plusz két nap jár, és ugyanilyen kedvezményt kapnak azok a szülők is, akik 18 év alatti ikreket nevelnek. Tehát ők is kérhetik, hogy egy hónapban 10 napot távmunka formájában dolgozzanak.

A kérelmet a munkáltatóhoz kell benyújtani, és mellékelni kell a gyermek vagy gyermekek fogyatékosági bizonylatát. Fontos, hogy csak akkor van erre lehetőség, ha a munka természete ténylegesen megengedi a táv- vagy az otthoni munkát. Például irodai, adminisztratív, informatikai munkáknál ez könnyebben megoldható, de gyári vagy helyszíni jelenlétet igénylő munkáknál nem mindig. Ez a törvénymódosítás azt célozza, hogy a szülőknek könnyebb legyen összeegyeztetni a munkát és a családi életet, különösképpen azoknak, akik több figyelmet és törődést igénylő gyermekeket nevelnek – tájékoztatott Csép Éva Andrea parlamenti képviselő.

A jó önéletrajz a munkavállaló névjegye

A munkáltatóknak bemutatott önéletrajz (CV) a munkavállalók legfontosabb névjegye. Egy jól összeállított önéletrajz döntheti el, hogy a munkát kereső felkelti-e a munkáltató figyelmét, és alkalmazás céljából interjúra hívja-e, vagy az iratokat a süllyesztőben hagyja.

Egy tiszta, teljes és időszerszerűsített CV-nek nemcsak azt kell tükröznie, hogy a munkavállaló milyen tevékenységet folytatott, hanem azt is, hogy mit tud nyújtani az új munkahelyen.

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Hivatal a következőket tanácsolja a munkát keresőknek:

- egyszerű és könnyen olvasható formátumot kell választani,
- ki kell emelni a gyakorlati tapasztalatot és a releváns kompetenciákat,

– pontosan fel kell tüntetni az elérhetőséget,

– az önéletrajzot időszerszerűsíteni kell, be kell vezetni az újonnan szerzett képzéseket vagy tapasztalatot.

Ha a munkát keresőknek segítségre van szükségük az önéletrajz összeállításában, akkor a megyei munkaerő-foglalkoztatási hivatal segít a dosszié összeállításában, hogy a munkaadónál megfelelő legyen a bemutatkozás.

Bogdán Erzsébet, a Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Hivatal helyettes igazgatója elmondta, hogy az érdeklődők Marosvásárhelyen a Iuliu Maniu utca 2. szám alatt, a földszinten érdeklődhetnek, illetve a 0265-269-247-es telefonszámon, továbbá a megyében található munkapontokon. A hivatal munkatársai nyomtatványokat is biztosítanak.

November 14-e a határidő nem lakás rendeltetésű helyiségek igénylésére

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal november 14-ig iktatja a nem lakás rendeltetésű helyiségek 2026. évi igénylésére vonatkozó kérelmeket. A felhívás a nemkormányzati szervezetekre, a törvény értelmében létrehozott politikai alakulatokra és közintézményekre vonatkozik, amelyek az elsőbbségi listára kerülnek fel.

Azok az igénylők, akik az előző években nyújtottak be kérelmet, és fel szeretnének kerülni az elsőbbségi listára, a megadott időpontig kötelesek újra benyújtani a szükséges iratokat a dosszié időszerszerűsítése érdekében.

A dossziékat a polgármesteri hivatal 13. számú termében, az iktatóban kell benyújtani, illetve elektronikus úton lehet beküldeni a primaria@tirgumures.ro vagy az infopublic@tirgumures.ro e-mail-címek egyikére.

Gyalogátjárón ne telefonáljanak, ne hallgassanak zenét!

Ezen a héten november 9-ig a Maros Megyei Közlekedési Rendőrség és a Marosvásárhelyi Helyi Rendőrség ellenőrzéseket folytat a gyalogosok biztonsága érdekében. Az akció célja tudatosítani a gyalogosokkal a közlekedési szabályok betartásának fontosságát.

Tekintettel arra, hogy továbbra is sok a gyalogosokat érintő súlyos baleset, a rendőrség felhívja a figyelmet arra – amit minden embernek amúgy is tudnia kell, de mégsem tartanak be –, hogy mi a teendő a gyalogosok biztonsága érdekében.

Főbb szabályok, amit be kell tartani:

– csak a gyalogátjárón keljenek át az úttesten, s ott is csak akkor, ha

biztosak abban, hogy a gépkocsivezetők észrevették az átkelés szándékát, és biztonságosan lépnek le az úttestre;

– ne telefonáljanak, ne hallgassanak zenét, miközben a gyalogátjáró felé haladnak;

– ne szaladjanak a gyalogátjárón, és ne futkossanak az álló gépkocsik között;

– éjszaka vagy rossz látásviszonyok közepette viseljenek fényviszszaverő vagy láthatósági elemeket, hogy a gépkocsivezetők számára látható legyen a gyalogos;

– tartsák be az útkeresztezédekben található fényjelzéseket és a rendőrök jelzéseit.

A közlekedési szabályok betartása életet menthet – áll a közlekedési rendőrség közleményében.

Illusztráció

18 éves fiatalok európai utazásra pályázhatnak

2025-ben ünnepeljük a schengeni megállapodás 40. évfordulóját, amelynek köszönhetően ma határellenőrzés nélkül utazhatunk. A DiscoverEU utazási igazolvánnyal a 18 éves fiatalok személyesen is megtapasztalhatják ezt a szabadságot. Az EU országaiban vagy az Erasmus+ programhoz társult nem uniós országok valamelyikében élő 18 éves fiatalok jelentkezhetnek a DiscoverEU pályázatra, és beutazhatják Európát – tette közzé az Európai Ifjúsági Portál.

A pályázati időszak 2025. október 30-án kezdődött, és november 13-án déli 12 óráig tart (brüsszeli idő szerint). Ebben az időszakban a https://youth.europa.eu/discovereu_hu vagy a https://youth.europa.eu/discovereu_ro honlapon a „Jelentkezés” gombra kattintva lehet jelentkezni.

A DiscoverEU az Erasmus+ program egyik pályázattípusa, amely alkalmat kínál Európa ezer arcának, kulturális örökségének és történelmének felfedezésére és uniószerte új ismeretsekre, barátságokra.

A kiválasztott jelentkezők utazási igazolványt kapnak, ezzel utazhatják be a lehető legkörnyezetbarátabb módon – elsősorban vasúton – Európát.

A sikeres pályázóknak emellett DiscoverEU kedvezménykártya is jár, mely árkedvezményt biztosít számos szálláshelyen, kulturális

Illusztráció

intézményben, sportlétesítményben, a helyi tömegközlekedés és egyéb szolgáltatások igénybevételekor.

Jelentkezési feltételek:

– azok pályázhatnak, akik 2007. január 1. és 2007. december 31. között születtek (e két dátumot is beleértve);

– ahhoz, hogy a jelentkezés érvényes legyen, a jelentkezési lapon meg kell adni a személyazonosító igazolvány, útlevél vagy tartózkodási kártya számát; ügyelni kell arra, hogy az adatok helyesek legyenek;

– el kell fogadni a jelentkezési lap nyilatkozatában foglaltakat.

A jelentkezést követően kvízjátékban kell részt venni (kivéve, ha csoport tagjaként pályáznak utazási igazolványra).

A sikeres pályázók legalább 1 és

legfeljebb 30 napig utazhatnak majd a 2026. március 1-jétől kezdődő utazási időszakban.

A fogyatékkal élők vagy egészségi problémákkal küzdő fiatalok segítséget vehetnek igénybe.

A fiatalok utazhatnak egyedül és másokkal együtt is. Ha barátokkal szeretnének világot látni, legfeljebb négy fő szervezhető be útítárásként. A csoport minden tagjának teljesítenie kell a fent ismertetett részvételi feltételeket. A tagoknak az első jelentkezőnek kiutalt jelentkezési kódot kell megadniuk a jelentkezéskor.

Arra is van lehetőség, hogy több kiválasztott DiscoverEU-jelentkezővel összehangolják az útitervüket. Útvonal egyeztetésére, találkozások szervezésére kiváló fórum a DiscoverEU Facebook-csoportja.

Aggasztó eset az MG háza táján

A gépek megjelenése, de különösen a mesterséges intelligencia, valamint az autókhoz az önvezetés elterjedése óta emberek tömegei tartanak a gépek lázadásától. Hiába mondják szakemberek, hogy ennek

szik, egy közelmúltbeli, az Egyesült Királyságban történt esemény olajat önt a tűzre.

Történt ugyanis, hogy egy elektromos MG5 „öntudatra” ébredt, és magától elindult, azonban nem ju-

Az esemény előzménye, hogy az autó vezetője megállt az autópálya mellett, hogy töltsen az autóját, amely ezt követően nem reagált semmire. Ezért a tulajdonos értesítette az autóműveket, akik elmen-

művel, az azonban előre indult el, nem reagált a fékezésre, és behajtott az autóművek furgonjába. De még ezt követően sem állt meg, tovább akart menni, a furgonba fúródva pörögtek a kerekei.

A mindennapinak egyáltalán nem nevezhető eset végül szerencsésen zárult, mivel senki nem sérült meg, pedig a tulajdonos családja az autóban ült a szakadó eső miatt. Az autóművek technikus úgy ítélte meg, hogy a gépjármű nem biztonságos, ezért elszállította a szervizbe, ahol megjavították 2500 fontért. Az MG is kivizsgálta a kocsit, és mivel nem talált hibát, közölte, hogy a probléma szerinte nem függ össze az autóval, amely szakvéleménye alapján hibátlan. A családnak továbbá azt is mondták, hogy kérhet további vizsgálatokat, de azok pluszpénzbe kerülnek, tájékoztatott a The Guardian.

nem szeretnék a továbbiakban vezetni az autót, de nem engedhetik meg maguknak, hogy további vizsgálatokért fizessenek. Nem elhanyagolható részlet, hogy a vizsgálatokért való fizetés már önmagában is kétes, mivel az autó még garanciás, ennek fényében pedig érthetőbbé válik a család álláspontja, hogy nem szeretne több pénzt fizetni a javításra, felderítésre.

A helyzet mindenképpen érdekes, az viszont teljesen érthető, hogy az ügyfél innentől nem bíz az autójában, annak ellenére sem, hogy az MG cég nem talált hibát. Az inémt felvázolt ügyet árnyalja, hogy nem egyedi esetről van szó, korábban ugyanis többször előfordult már, hogy egy MG autó megvadult. Például egy másik férfi kénytelen volt behajtatni egy rendőrautóba, mert az autója nem reagált a fékezésre.

Ezen történetek nem azt erősítik meg, hogy tartani kellene a gépek lázadásától, de joggal erősíthetik meg bennük azt az álláspontot, hogy vannak olyan MG modellek, amelyeknek lehetnek érdekes hibái. Viszonylag új autógyártóról van szó – akárcsak a legtöbb kínai márka –, így a „gyermekbetegségek” lehetősége magasabb, mint a nagy múltra visszatekintő gyártók esetében. Azonban ez valamivel több, mint egy gyermekbetegség vagy egy rosszul meghúzott csavar, ami miatt visszahívást rendelnek el. Ezen esetek tükrében már jobban érthetővé válik, hogy egypár évvel ezelőtt miért mondta azt az Amerikai Közlekedésbiztonsági Hatóság, hogy nemzetbiztonsági kockázatot jelentenek a kínai autók. Lehet, már akkor találtak jeleket arra, hogy ezek „megvadulhatnak”. Bízunk benne, hogy az MG részletesebben is meg fogja vizsgálni ezt a jelenséget, megtalálja és orvosolja a problémát.

MG5, az „öntudatra” ébredt autó, illusztráció

Forrás: MG

lényegében nincs esélye, ez a tény nem nyugtatja meg azokat, akik már eldöntötték, hogy az összeesküvés-elméletek mellett teszik le a voksukat. Most pedig, ha úgy tet-

tott sokáig, nekiment egy furgonnak. A több probléma közül az egyik az, hogy a sofőr tolatni szeretett volna, de az autó úgy döntött, hogy inkább előre megy.

tek a helyszínre. Az egyik szakembernek sikerült működésre bírnia az autót, és úgy döntött, hogy megy vele egy tesztkört. A technikus tolatni szeretett volna a gépjár-

A lapnak a család azt is elmondta, hogy az MG5 másfél hónappal az eset után továbbra is a kereskedésben vesztegel. Nem érzik megnyugtatónak a dolgot, és

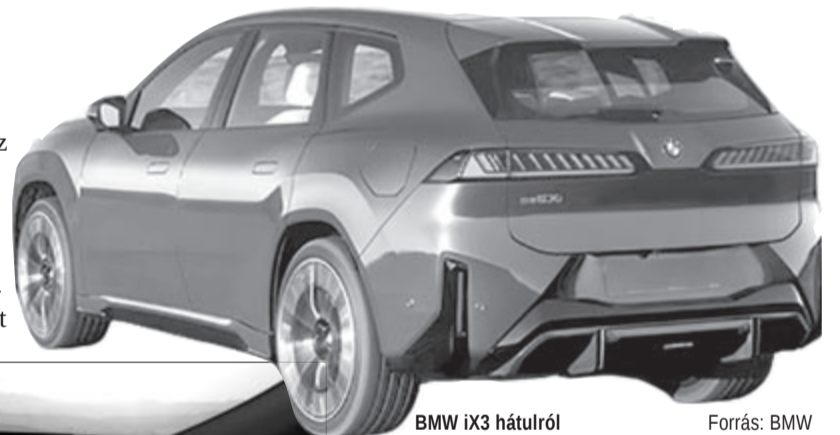
Nagy az érdeklődés a BMW iX3 iránt

Korábban már beszámoltunk a Népszágheti Autómagazin-Mellékletében arról, hogy a BMW hosszú ígéretes után végre bemutatta az első Neue Klasse platformra épített elektromos autóját, az iX3-at. A típus nemcsak azért érdekes, mert egy friss, kifejezetten az elektromos autók számára tervezett platformra épül, hanem azért is, mert a technológiai újítások, amelyek helyet kaptak benne, látatlanul is érdekessé tették a vásárlók számára. Ezt az is bizonyítja, hogy néhány héttel a bemutatás után Németországban bő 3000 rendelést regisztráltak.

Ekkora érdeklődésre még a gyártó sem számított, legalábbis az Automobilwoche információ szerint. A lap arról tájékoztat, hogy a jelenlegi kapacitás mellett ez azt jelenti, hogy egész 2026-ra betelt a német várólista. Ehhez most gyorsan azt is hozzá kell tenni, hogy 2025 novemberében főleg azon idegeskedni, hogy mi lesz bő egy év múlva. Közel biztosak lehetünk abban, hogy a jelenlegi, az autógyártókat érintő nehéz helyzetben, a BMW meg fogja találni a módját annak, hogy felpörgesse a gyártást, és időben kiszolgálja a megnövekedett vásárlói igényt.

Az a tény viszont, hogy ekkora az érdeklődés a típus iránt, azt is jelenti, hogy ez a gyártó közelmúltjának az egyik legsikeresebb új modellje, amit látatlanul is imád a közönség. Ez a tendencia elvezethet viszont oda is, hogy az iX3 kiszakít magának egy darabot az X3 eladásából. Persze a típus népszerűsége

kával. Az elektromos testvérmodell pedig ezen jó tulajdonságait mind adaptálta. Emellett

BMW iX3 hátulról

Forrás: BMW

BMW iX3 beltér

Forrás: BMW

nem meglepő. Elég csak arra gondolni, hogy a prémium szegmensben az X3 eleve egy kellemes méretű, közkedvelt autó, jó menetdinami-

a BMW elektromos autóinak megítélése mindig is pozitív volt. Ha pedig az iX3 tudja a beígért adatokat, akkor az csak erősíteni fog a keresletén.

Az már biztos, hogy az iX3 megkapja az új 800 voltos architektúrát, amelynek köszönhetően 400 kW-tal lesz majd képes tölteni a 108,7 kWh-s akkumulátorát, persze, ha van megfelelő teljesítményű töltőoszlop. Ha viszont találunk ilyent, akkor elméletileg az iX3 10 perc alatt képes lesz felvenni 370 kilométerre elegendő energiát. Szintén vonzó adat a típusal kapcsolatosan, hogy a hatótáv a WLTP ciklus szerint mérve 679 és 805 kilométer között alakul, kivitelről függően. Utóbbi szám olvasatán pedig minden bizonynyal az elektromos autózás szkeptiku-

sai is elégedetten biccentenek. Természetesen elméleti hatótávról van szó, ami a gyakorlatban, főleg autópályás közlekedés mellett, kevesebb lesz. De ha autópályás tempó mellett az iX3 képes lesz 500 kilométer megtételére, majd 15-20 perc megállás után újabb 500 kilométer megtételére, akkor az már minden téren kiemelkedő lesz, hiszen így képes lesz időben szinte ugyanazt produkálni, mint egy belső égésű motorral szerelt autó. Továbbá a gyorstöltők esetében is jobban jövünk ki anyagilag, mintha a benzinkútunk tankolnánk meg egy normál fogyasztású autót. Mondjuk, aki megveszi az iX3-at, nagy valószínűséggel nem ezt fogja nézni.

A típus kapcsán az is figyelmet érdemel, hogy megőrizte az identitását, felismerhetőek rajta a jellegzetes jegyek, továbbá sokak öröme a BMW visszább vett a hatalmas hűtőmaszkból, és inkább a régi típusok álló vesemaszkljának a designját vette át. Az utastérre a futurisztikusság jellemző. A kor divatjának megfelelően egy központi kijelző dominál a letisztult felületek felett, míg a legfontosabb menetadatokat egy a szélvédő alatt elhelyezett széles kijelző szolgáltatja.

Az iX3 hivatalos bevezetését tavaszra ígéri, akkor viszont már a szállítások is megkezdik. Első körben egy 50 xDrive nevű kivitel lesz elérhető 68 900 eurós nyitóárral, később azonban érkezhethet egy olcsóbb, 60 ezer eurós változat is.

BMW iX3

Forrás: BMW

Értelmező nyilatkozat a Románia Alkotmányának első cikkéről és a Székelyföld területi autonómiájáról

Az utóbbi napok parlamenti eseményei Bukarestben (Kulcsár-Terza József képviselő politikai nyilatkozata 2025. október 29-én és az ahhoz kapcsolódó felszólalások) ismételten rámutattak arra, hogy a Románia Alkotmányának első cikkével kapcsolatban súlyos félreértések élnek, amelyek politikai torzulásokhoz vezetnek.

Ezek a téves értelmezések nemcsak az autonómia kérdését torzítják, hanem gyengítik a polgári egyenlőség és a modern román demokrácia eszméjét is. Ezért nem az Alkotmánnyal magával van vitánk, hanem azzal a „hallgatólagos értelmezéssel”, amely a politikai gyakorlatban torzítja annak szellemét.

Eljött az idő, hogy tisztázzuk ezeket a félreértéseket.

1. Románia nemzetállam – Mit jelent helyesen a „nemzetállam”? Románia Alkotmányának első cikke így szól: „Románia szuverén, független, egységes, oszthatatlan nemzetállam”.

Ez a megfogalmazás különleges jelentéssel bír, hiszen a mai Európában egyetlen más állam sem határozza meg magát nemzeti államként. Ezért e kifejezés értelmezése különös felelősséget ró a román államra és politikai elitjére. Helyes, európai értelemben a „román nemzet” a polgárok közösségét jelenti, nem pedig egyetlen etnikai csoportot. A szuverenitás tehát nem a román etnikumhoz, hanem Románia minden állampolgárához tartozik, akik egyenlő jogokkal rendelkeznek az államon belül.

A politikai gyakorlatban azonban elterjedt egy hallgatólagos ér-

telmezés, amely szerint a „nemzeti állam” kifejezés a román etnikum kizárólagos uralmát jelentené. Bár ezt senki nem állítja nyíltan, az értelmezés áthatja a politikai osztály és a közvélemény nagy részét. Ez torzítja az Alkotmány szellemét, ellentmond az európai értékeknek, más alkotmányos rendelkezésekkel is ütközik, és akadályozza a román állam modernizációját.

Érdemes megjegyezni, hogy a román jogtudomány általában a helyes, polgári típusú értelmezést alkalmazza. Például Ion Deleanu az Instituții și proceduri constituționale în dreptul român și în dreptul comparat (2006) című munkájában egyértelműen kijelenti, hogy a „nemzet” fogalma a polgárok közösségére vonatkozik, nem pedig egy etnikai közösségre.

Ez bizonyítja, hogy a Székelyföld területi autonómiája nem áll ellentétben az Alkotmánnyal, hanem annak téves értelmezésével és a politikai gyakorlat torzításaival.

2. Románia szuverén és független állam – A szuverenitás az állampolgárok közösségének birtoka. A szuverenitás és függetlenség az állam alapvető elvei.

Helyes értelmükben a szuverenitás hordozója nem az állami ap-

parátus, hanem a polgárok közössége, amely a hatalmat az Alkotmány keretein belül gyakorolja. A szuverenitás nem etnikai, hanem politikai fogalom: a polgári közösség egységét fejezi ki, nem pedig etnikai homogenitását.

Mégis, a román politikai diskurzus gyakran a szuverenitást a központi hatalom kizárólagos jogaként értelmezi – szembeállítva ezzel a decentralizáció vagy az autonómia iránti igényekkel. Ez téves értelmezés.

A modern demokráciákban a szuverenitás gyakorlása több szinten történik: a központi és a helyi hatóságok egyaránt részt vesznek benne. Olaszország, Spanyolország vagy Finnország példái mutatják, hogy az autonómia nem gyengíti a szuverenitást, hanem annak demokratikus formáját jelenti.

A Székelyföld területi autonómiája nem korlátozza a román állam szuverenitását, hanem tartalmában erősíti azt, minden állampolgár – köztük a magyar közösség – számára lehetőséget adva a felelős részvétellel a közéletben.

3. Románia egységes állam – Az egység nem egyformaságot, hanem koherenciát jelent. Az „egységes állam” fogalmát a politikai retorikában gyakran azonosítják a központosított hatalommal, mintha az egység csak egyformasággal tartható fenn.

Ez tévedés: az egység nem egyformaságot, hanem koherens együttműködést

Az „unitar” román kifejezés jogi értelemben csak azt jelenti, hogy egyetlen alkotmányos rendszer van, és a szuverenitás forrása is egyetlenegy – nem azt, hogy minden döntést Bukarestben kell meghozni.

Olaszország világos példát nyújt: egységes állam, de öt területi autonómiával rendelkező régiója van (Szicília, Szardínia, Trentino–Dél-Tirol, Valle d’Aosta, Friuli-Venezia Giulia). Ezek az autonómiák nem gyengítették az államot, hanem erősítették, mélyítve a polgári lojalitást, növelve a stabilitást.

A Székelyföld autonómiája ugyanezt a logikát követi: nem szünteti meg az egységet, hanem megújítja azt európai szellemben. Az igazi egységes Románia olyan állam, ahol a központi és a regionális szint kölcsönösen erősíti egymást – nem zárják ki egymást, hanem kiegészítik.

4. Románia oszthatatlan állam – Az oszthatatlanság a területi integritást érinti, nem a hatáskörök merevségét. Az Alkotmány „oszthatatlan állam” kifejezése az ország területi integritását védi, nem a politikai és adminisztratív centralizmus kizárólagosságát.

Az oszthatatlanság földrajzi és jogi fogalom: azt fejezi ki, hogy az ország területe nem idegeníthető el, és nem lehet más állam szuverenitásának alávetni. A közbeszédben azonban az „oszthatatlanságot” gyakran az autonómia elleni érvként használják, mintha az az állam feldarabolásához ve-

zetne. Ez jogi hiba. Az autonómia nem a szuverenitás felosztását jelenti, hanem annak decentralizált módon történő gyakorlását. Számos európai állam – Spanyolország, Olaszország, Finnország, Dánia – rendelkezik területi autonómiával anélkül, hogy oszthatatlanságuk veszélybe kerülne.

Az igazi lojalitás nem központi kényszerből születik, hanem önkéntes azonosulásból. A Székelyföld területi autonómiája nem ellentétes Románia oszthatatlanságával, hanem megerősíti azt: növeli a polgári közösség belső stabilitását, mélyíti a demokráciát, és erősíti a kapcsolatot a román állammal.

Következtetés

A Románia Alkotmánya – helyesen értelmezve – nem akadály, hanem alapja lehet a Székelyföld területi autonómiájának. A probléma nem az Alkotmány szövegében, hanem annak hallgatólagos, etnicista értelmezésében van. Az európai értelemben vett alkotmányosság a polgári közösségen alapul, nem az etnikai kizárólagosságon.

A Székelyföld autonómiája tehát nem az állam ellen, hanem az államért van: a békéért, a biztonságért és a jólétért – mindazért, amit a Székely Nemzeti Tanács nyilatkozata és kiáltványa hirdett.

Izsák Balázs,
a Székely Nemzeti Tanács elnöke

Lemondott Valencia tartomány elnöke a tavalyi halálos áradások miatt

Lemondott posztjáról Carlos Mazón, a kelet-spanyolországi Valencia tartomány elnöke hétfőn, egy évvel a régióban 229 emberéletet követelő áradásokat követően. „Itt az idő elismerni a személyes hibákat” – fogalmazott a politikai, hangsúlyozva, hogy ezekkel egész életében együtt fog élni.

A valenciai kormányzati palotában tett nyilatkozatában ismét bocsánatot kért a mulasztásokért, amelyek „nem politikai számításból vagy rosszhiszeműségből történtek”.

Elismerte: „rendelkeznie kellett volna annyi politikai előrelátással”, hogy lemondja tervezett programjait, még ha a napközbeni időjárás-előrejelzések alapján „elképzeltetlen” volt a bekövetkezett tragédia.

Mint mondta, kormánya mindent megtett az elmúlt évben a károk helyreállítása és a jövőbeli tragédiák elkerülése érdekében, amelyhez hasonlóval szavai szerint még nem kellett szembenéznie tartományi vezetésnek Spanyolországban. „Segítségért kértünk, és sosem kaptuk meg” – fogalmazott, bírálva a központi kormányt és a miniszterelnököt, akik „politikai stratégiából hagytak magunkra minket”.

Carlos Mazón beszélt arról, hogy az elmúlt évben voltak elviselhetetlen időszakok, nemcsak maga, hanem főként a családja számára, és hogy „brutális kampány” zajlott ellene, gyilkosnak neveztek, és hazugságokat terjesztettek róla azért, hogy „elfedjék a kormányzati ügynökségek” fiaskóit. „Tudom, hogy a következő elnök képes lesz folytatni a helyreállítást, és talán épp az én távozásom teszi lehetővé, hogy a tragédiát a kellő objektivitás-

sal kezeljük” – jelentette ki. A tavaly október 29-én bekövetkezett természeti katasztrófában a rendkívüli időjárás soha nem látott mértékű pusztítást okozott, sokan mindenüket elvesztették, amikor a sarat, hordalékot magával sodró árvíz betört a házakba, üzemhelyiségekbe, miközben autókba ragadtott magával, és mezőgazdasági termőterületeket árasztott el.

Az özönvízszerű esőzések következtében kialakult villámárvizek miatt Valenciában 229-en vesztették életüket, a szomszédos Kasztília-La Manchában heten, Andalúziában egy ember halt meg.

Az elmúlt egy évben rendszeresek voltak a tüntetések Valenciában, amelyeken személyi felelősségre vonást, a tartományi elnök lemondását követelték amiatt, mert a regionális hatóságok nem figyelmeztették időben a lakosságot a heves esőzések jelentette veszélyre, annak ellenére, hogy a meteorológiai szolgálat aznap reggel a legmagasabb riasztási fokozatot adta ki.

Múlt szerdán, a tragédia áldozatainak tiszteletére rendezett állami megemlékezésen több hozzátartozó is hangosan bírálta a jelen lévő Carlos Mazónt. „Gyilkos, patkány, gyáva” – kiabálták felé. Korábban kérték a szervezőket, hogy a politikai ne vegyen részt a rendezvényen.

A szerencsétlenség körülményeinek kivizsgálására és a felelősség megállapítására bírósági eljárás indult, az ügyben eddig két gyanúsított van, Salomé Pradas, a tartományi kormány volt belügyi tanácsosa és helyettese, Emilio Argüeso.

Az elnök lemondásakor nem jelentette be előre hozott regionális választások kiírását, így a tartomány új vezetőjét a parlament választja majd meg. (MTI)

A Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék az ANAF javára döntött, fenntartva az EUROPEAN FOOD RT. és a TRANSILVANIA GENERAL IMPORT EXPORT KFT.-re kiszabott intézkedéseket

A Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék az ANAF javára döntött az European Food Rt. és a Transilvania General Import Export Kft. egyes eszközeinek befagyasztására irányuló intézkedése tekintetében, amelynek célja annak biztosítása volt, hogy az állam visszaszerzhesse a Micula-ügyben jogtalanul nyújtott összegeket. Így a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék megerősítette, hogy az ANAF által hozott intézkedések – amelyekkel a vállalatok eszközeit lefoglalták – jogszerűek és indokoltak. A döntés célja az állam érdekeinek védelme és az Európai Bizottság által jogellenesnek nyilvánított állami támogatások visszaszerzésének biztosítása.

Az ANAF 2024-ben óvintézkedéseket vezetett be a Micula-ügyben nyújtott állami támogatás visszaszerzésére az Európai Bizottság 2015. március 30-i C (2015) 2112. számú végleges határozata alapján, mivel az állami támogatás visszafizetéséért egyetemlegesen felelős természetes és jogi személyek adózási helyzetének elemzése során az ingó és ingatlan javak elidegenítésével kapcsolatos elemek kerültek azonosításra.

A bemutatott bizonyítékok és a bíróságok előtt előterjesztett érvek alapján az ANAF a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék ítéleteit követően fenntartotta az óvintézkedések bevezetésére vonatkozó határozatokat az Európai Bizottság 2015. évi határozatában megállapított jogellenes állami támogatás visszaszerzése céljából.

Így a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék megvizsgálta a 435/35/2024. és az 505/35/2024. számú ügyeket, amelyekben félként részt vett az ADÓ- ÉS PÉNZÜGYI HIVATAL és az EUROPEAN FOOD RT., valamint a TRANSILVANIA GENERAL IMPORT EXPORT KFT.

A 435/35/2024. számú ügyben a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék 2025. október 15-én kelt határozatával helyt adott a fellebbező alperes Adó- és Pénzügyi Hivatal – Kolozsvári Regionális Közpénzügyi Főigazgatóság fellebbezésének, amelyet a Nagyvárad Fellebbezési Bíróság közigazgatási és pénzügyi perekben illetékes osztályának a 2024. december 16-án kelt 246. számú polgári ítélete ellen nyújtott be.

Részben hatályon kívül helyezte a fellebbezett ítéletet, és újból megvizsgálva elutasította a felperes, az European Food Rt. által a biztosítási intézkedések bevezetéséről szóló határozat hatályon kívül helyezésére irányuló keresetet mint megalapozatlant.

Ugyanakkor az 505/35/2024. számú ügyben a Legfelsőbb Semmítő- és Ítélszék 2025. október 30-án kihirdetett bírósági határozatával megalapozatlanként elutasította a felperes Transilvania General Import-Export Kft.-nek a Nagyvárad Fellebbezési Bíróság közigazgatási és pénzügyi perekben illetékes osztálya 2024. december 19-i 249. számú ítélete elleni fellebbezését.

Így az Európai Bizottság 2015. március 30-i C (2015) 2112. számú végleges határozatának végrehajtásával kapcsolatos valamennyi intézkedés alkalmazása érdekében az ANAF óvintézkedések elrendelésével biztosította a Micula-ügyben az állami támogatás visszafizetéséért egyetemlegesen felelős jogi és természetes személyek vagyonának megőrzését.

A kommunikációs, PR- és sajtószolgálat

XIX. TIBERIUS FESTIVAL

LISZT FERENC CHAMBER ORCHESTRA

Boundless Music | Transylvanian Tour

IN MEMORIAM LETTMAN ZSOLT

Kulturpalota Marosvásárhely
November 9-16
Noiembrie
Palatul Culturalii Târgu Mureș

ora 19⁰⁰ óra

Intrarea liberă
Ingyenes belépő
Free entrance

Invitați / Meghívottak / Guests

Liszt Ferenc Chamber Orchestra (HUN)	Czumbill Bernadette piano (ROU)	Schwartz Zoltán violon (HUN)
Cristina Gomez Godoy oboe (ESP)	Anastasia Safonova piano (RUS)	Luisa Sello flaut (ITA)
Munkácsi Dóra piano (ROU)	Kostyák Előd cello (ROU)	Szabó Hunor horn (HUN)
Lakatos György bassoon (HUN)	Kiss Péter piano (HUN)	Raluca Rad piano (ROU)
Dósa Étele clarinet (SUI)	Béres Melinda violon (ROU)	Horváth Edith piano (ROU)
Tiberius quartet (ROU)	Cristophe Alvarez piano (FRA)	Wanderer quartet (HUN - JPN)
Bordos Kinga piano (ROU)	Székely Attila piano (GER)	Artisan trio (GER - SWE - LTU)
Nelu Storogenco cello (ROU)	Nagy Krisztina piano (ROU)	Orbán Katalin cello (GER)
Fejérvári János cello (HUN)	Skultéty Mátyás cello (HUN)	Tomasz Máté cello (HUN)
Marley Erickson violon (USA)	Breno Seifert piano (BRA)	Kostyák Márton bass (ROU)
Angletten quartet (NED)	Bordos Csilla piano (ROU)	Sántha Huba piano (ROU)
	Filip Papa cello (ROU)	Csóke Noémi piano (HUN)
	Francis Gallagher violon (GBR)	Frank van de Laar piano (NED)

Graphics by Gabriel Rusan

Marosvásárhelyen szünetel a vízszolgáltatás

Az AQUASERV Rt. felhívja a fogyasztók figyelmét, hogy betervezett hálózat-fejlesztési/karbantartási munkálatok miatt november 6-án 12–16 óra között (becslés) felfüggesztik az ivóvíz szolgáltatást Marosvásárhelyen, a **Bodor Péter sor 12-20. sz. alatt, az Ojtozi utcában, a Szamos utca 1-7. és 2-10. sz. és a Radnai utca 49. sz. alatt.**

Felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vízszolgáltatás újraindításakor előfordulhat, hogy a csapból rövid ideig zavaros víz folyik a vezetékben lévő lerakódások felkavarodása miatt. Javasoljuk, hogy ezt a vizet, ameddig ki nem tisztul, csak háztartási célokra használják. Elnézést kérünk a kellemetlenségért. Köszönjük a megértést!

AQUASERV Rt.
Marosvásárhely

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

OPTIKAI TECHNIKUSI MUNKAKÖRBE keresünk frissen érettségizett munkatársat betanításra. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.)

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK: háztetőkészítést cserépből, lemezből; szigetelést, festést, kisebb javítást. Tel. 0745-680-818, Csaba. (26889-I)

SZAKEMBER vállal: tetőkészítést, kisebb javításokat saját anyagból is, bádogosmunkát, vakolást, meszelést, kerítéskészítést (vasból is hegesztünk), balkonszigetelést, törmelékelhordást, kertek takarítását, garázstető-készítést, -javítást, azonnal. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0734-016-805, 0769-638-152, István. (sz.)

KIÜRESÍTÜNK lakást, alagsort, elhordunk bútort, ruhaneműt, vállalunk egyéb szolgáltatást. Tel. 0770-620-599. (26898)

VÁLLALJUK házak, lakások kiürítését, elhordunk limlomot, főleges dolgokat 3,5 tonnás teherautóval. Tel. 0747-816-052. (26898)

MEGEMLEKEZÉS

*„Úgy mentél el, mint a madár,
elköszönni már nem tudtál,
Tiéd a csönd és a nyugalom,
miénk a könny és a fájdalom.”*

Szomorú szívvel és soha el nem múló fájdalommal emlékezünk a november 5-én elhunyt

BALLA ILONÁRA
(Buba)

halálának negyedik évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét őrzi férje, leánya, veje és unokája, Rolland. (68904-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

Fájó szívvel emlékezünk november 5-én

BIRÓ JÓZSEFRE
(Tomi)

halálának ötödik évfordulóján.
„Érezzük, közel vagy, mégis oly távol, mi tudjuk csak, mennyire hiányzol. Az emléked csupán, mi itt maradt nekünk, örökre szívünkben őrzünk, s így leszel velünk.”

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Emlékét őrzi felesége, két fia, menyé és két unokája. (26888-I)

ELHALÁLOZÁS

Szívünk mély fájdalommal tudatjuk, hogy özv. **NAGY GYÖRGYNÉ CSEGEDI ZSÓFIA** gyógyszerész

életének 86. évében váratlanul elhunyt. Földi maradványait 2025. november 5-én 12 órakor helyezük nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben.

„Mert én tudom, hogy az én Megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll.” (Jób 19:25)

Emlékét szeretettel őrizzük.

A gyászoló család. (-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó férj, édesapa, após, nagypapa, rokon, barát és jó szomszéd,

KISS GERGELY

a Prodcomplex volt dolgozója

életének 80. évében csendesen megpihent.

Drága halottunkat örök nyugalomra november 5-én, szerdán 15 órakor helyezük a marosvásárhelyi református temetőben.

A gyászoló család. (26937)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett, jó édesanya, nagymama, dédnagymama,

VERES ERZSÉBET

2025. november 1-jén, 91 évesen megpihent.

Drága halottunk temetése 2025. november 6-án 14 órakor lesz a református temető ravatalozójából.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (-I)

RÉSZVÉTNYILVÁNÍTÁS

„Mert ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg.

Akár élünk, akár halunk, az Úréi vagyunk.”

(Róm. 14,8)

Mély együttérzéssel, Isten akaratát elfogadva osztozunk Farkas Zoltán kántor úr gyászában édesapja,

GÁL BALÁZS

elhunyta okozta fájdalmában. Imádkozunk a gyászoló családjáért. A Marosvásárhely II. Gecse Utcai Református Egyházközség lelkipásztorai, presbitériuma, szolgálattelvéi és a gyülekezet. (68904-I)

„Maga pedig a mi Urunk Jézus Krisztus és az Isten, a mi Atyánk, aki szeretett minket, és kegyelméből örök vigasztalással és jó reménységgel ajándékozott meg, vigasztalja meg a szíveteket, és erősítsen meg titeket minden jó cselekedetben és beszédben.”

(2Thessz 2,16-17)

Mély együttérzéssel, Isten akaratát elfogadva osztozunk Nagy Levente presbitertársunk ÉDESAPJA elhunyt okozta gyászában, fájdalmában. Isten vigasztalását kívánjuk a gyászoló családnak!

A Marosvásárhely V. Felsővárosi Református Egyházközség lelkipásztorai, presbitériuma, szolgálattelvéi és a gyülekezet. (68900-I)

ALTER-NATIVE 33

International Short Film Festival / Festivalul Internațional de Film de Scurt-metraj
Nemzetközi Rövidfilm Fesztivál / Târgu Mureș / Marosvásárhely / Romania
5 - 9 November 2025 / Palace of Culture / Palatul Culturii / Kultúrpalota

Organizator: www.alternativeiff.ro
Partners / Parteneri / Parteneri:

Financed by / Finanțatori / Tâmpogăști:
Sponsors / Sponsor / Sponzorok:
Media Partners / Parteneri media / Médiapartnerek:

ROCKOPERA

VÉGIDŐK

- AZ ÉLET KAPUJÁBAN -

Zeneszerzők: VIZI IMRE és SÁROSI PÉTER
Szöveg: PAPP LÁSZLÓ Zenei producer: VIZI IMRE

NOVEMBER 6. CSÜTÖRTÖK ESTE 7 ÓRA
MAROSVÁSÁRHELY • NEMZETI SZÍNHÁZ

Szervezi a Mustármag Közösség

A belépés díjtalan

Kedvezményes könyvek a Kobak könyvesboltokban:

Több mint 50 könyv!

40% kedvezmény!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

MOZAIK

#NAPISZINES

MŰSORVEZETŐ-SZERKESZTŐT KERES A MOZAIK

JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ: 2025. NOVEMBER 10.
ALLAS@ERDELY.TV

ETV ERDÉLY TV

Az ANAF értesíti az állami tulajdonú vállalatokat a fennálló adótartozásokról

Az Adó- és Pénzügyi Hivatal (ANAF) aktívan támogatja az adófizetőket önkéntes adófizetési kötelezettségük teljesítésében, és értesíti az állami tulajdonú vállalatokat, amelyeknek 2025. szeptember 30-án fennálló adótartozásuk volt, hogy kötelesek ezeket az adótartozásokat megfizetni.

A 2025. szeptember 30-án fennálló és 2025. október 30-ig be nem fizetett adótartozások összege a www.anaf.ro/restante weboldalon közzétett, központi vagy helyi hatóságok közvetlen vagy közvetett tulajdonában lévő 249 gazdasági szereplő esetében 9 423 537 048 lej.

Ezen összegek befizetésének ösztönzése érdekében 2025. november elején az ANAF hivatalos értesítést küld minden állami tulajdonú vállalatnak, amelynek tartozása van. Ezen értesítések célja:

– az állami tulajdonú vállalatok tájékoztatása fennálló kötelezettségeikről,

– a fizetési kötelezettségek teljesítésének elősegítése,

– a törvényi feltételek mellett igénybe vehető adókedvezmények ismertetése.

Az állami tulajdonú vállalatok az adóelőjárás törvénykönyv VII. címének IV. fejezetében meghatározott feltételek mellett klasszikus adósságátütemezést kérhetnek.

A fizetési terv iránti kérelem nyomtatványára letölthető az ANAF honlapjáról: http://static.anaf.ro/static/10/Anaf/Declaratii_R/D8.html

Ugyanakkor tájékoztatjuk az állami tulajdonú vállalatokat, hogy amennyiben 2025. november végéig nem fizetik be a fennálló adótartozásukat, az ANAF a törvényben előírt szükséges lépéseket fogja megtenni azok behajtása érdekében, ideértve a végrehajtási intézkedések megindítását vagy folytatását, az esettől függően.

A kommunikációs, PR- és sajtószolgálat